

„Nu contează cât trăiești, contează cum trăiești!” (Ana Aslan)

Anul 13 - Nr.4 (50) - decembrie 2025

Se distribuie gratuit

Revistă trimestrială
editată de Asociația Casa de Ajutor
Reciproc a Pensionarilor
„Ana Aslan” Brăila

Casa Speranței

Cu prilejul
SĂRBĂTORILOR DE IARNĂ
și al **ANULUI NOU 2026**, Consiliul Director
al Asociației C.A.R.P. „ANA ASLAN” Brăila

adresează membrilor săi,
tuturor cititorilor revistei, calde urări
de sănătate, bucurii, bunăstare
și îndeplinirea tuturor dorințelor!

**La Mulți
Ani!**

REDACȚIA

Președinte de onoare: **Ilie DUDULEA**

Redactor-șef: **Aurel HÂRJOGHE**

Consilier: **Traian POPA**

Secretariat: **Rodica GORGOVAN**

Redactori: **Ghinea MITREA,**
Marian GHEORGHE
Vergil MATEI

Culegere texte și foto: **Florin Laurențiu BOȘNEAGU**
Tehnoredactare, design: **Ionel Gabriel MITREA**

ADRESA:

Brăila, strada Nicolae Bălcescu nr.10

CONTACT:

<https://www.facebook.com/carpbraila>

site: <https://carpbraila.ro/wp/>

e-mail: carpbraila@yahoo.com

Telefon/fax: 0239-614878

Răspunderea pentru articolele publicate revine exclusiv semnatărilor

REZULTATE IMPORTANTE

În beneficiul membrilor asociați

Asociația C.A.R.P. „Ana Aslan Brăila va încheia încă un exercițiu financiar, al anului 2025, cu bune rezultate, așa cum atestă evidențele pe 11 luni, care sunt prezentate mai jos. Se poate spune că, prin strădania Consiliului Director și a întregului personal angajat, s-a reușit ca, prin măsurile luate, să se îndeplinească principalele obiective avute în vedere, în beneficiul membrilor asociați.

Ținerea controlului permanent asupra numărului de membri activi în cadrul asociației este, fără îndoială, deosebit de importantă în managementul entității, care sunt legate de stabilirea coordonatelor și dezvoltarea activității, a obiectivelor și strategiilor pe termen scurt, mediu și lung pentru realizarea scopurilor pentru care s-a înființat și funcționează Asociația C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila, direcțiile principale fiind:

1. Incluziunea financiară, ca scop principal al activității asociației este o certitudine, o coordonată esențială cu caracter de permanență a întregii noastre activități, caracterizată prin operativitate și adaptabilitate.

Această apreciere capătă o rezonanță

Până la 30.11.2025, valoarea împrumuturilor acordate a însumat **45.775.550 lei**, numărul persoanelor care au beneficiat de împrumuturi cu dobândă redusă fiind de **6.743**. Între acestea se numără și zecile de contracte totalizând **54.000 lei** în care s-au acordat împrumuturi fără dobândă unui număr de **69 beneficiari**, în considerarea valorii reduse a acestora, precum și a lipsei ori nivelului mic al veniturilor individuale ale solicitanților.

aparte dacă avem în vedere regimul juridic specific al acestei organizații, orientat spre mutualism, în conformitate cu legea specială în baza căreia funcționează, care o definește și o deosebește de oricare altă entitate cu denumire generică similară, reunite doar prin sintagma „instituții financiare nebankare”. Tocmai această trăsătură aparte, respectiv întrajutorarea, în concordanță cu scopul pentru care au fost înființate CARP-urile, este cea care se raportează la o situație

caracterizată prin nivelul unor pensii din sistemul public situat încă sub nivelul veniturilor care să permită beneficiarilor un trai decent. În condițiile situației economice și sociale din România, asigurarea unui venit minim de subzistență nu înlătură practic excluderea socială a unei părți dintre pensionarii sistemului public de pensii. Acest venit se situează cu greu la limita

dincolo de care intervine marginalizarea socială și sărăcia. La condițiile vitrege pentru întreaga populație (spunem noi, gândindu-ne la liberalizarea haotică a prețurilor generată de creșterea fără precedent a prețului la energia electrică, la gazele naturale, precum și la combustibil - cu impact atât asupra creșterii prețurilor la utilitățile publice pentru populație, cât și asupra creșterii prețurilor bunurilor de consum și în special a celor destinate hranei, determinând o scădere a puterii de cumpărare a

persoanelor vulnerabile și creșterea în consecință a ratei inflației) se adaugă o componentă insensibilă, glacială, prezentată elegant ca limitare a accesului pe piața financiar-bancară a unor persoane, „clienți” cum sunt numite aceste persoane în limbajul tehnic al pieței. În mod practic este vorba de excluderea lor totală de pe această piață în considerarea veniturilor lor reduse sau a depășirii unei vârste asociată cu pensionarea, ca să nu mai vorbim despre cele pensionate medical ori persoanele cu indemnizații sociale, calculate ca diferență dintre nivelul cuantumului pensiei cuvenite sau aflată în plată și nivelul indemnizației. Se adaugă desigur situația persoanelor fără

REZULTATE...

(Urmare din pagina 1)

venituri înscrise în asociație în calitatea lor de membri majori ai familiilor aflați în întreținerea pensionarilor. Incluziunea financiară a tuturor acestor categorii evidențiază tocmai rolul asociației noastre care oferă acestora posibilitatea accederii la credite de consum în condiții avantajoase. Pentru a marca dimensiunea efortului depus de asociație în procesul de întraajutorare, precizăm că la data de 30.11.2025, în evidențele noastre erau înregistrați ca membri activi 12.017 pensionari cu venit de subzistență mai mic sau egal cu 1.281 lei și 873 membri cu zero venituri, totalizând circa 37% din membrii asociației.

Mentținându-ne în acest domeniu, subliniem încă odată, că la nivel legislativ incluziunea financiară a categoriilor defavorizate ale populației, cum sunt pensionarii, este practic ignorată, lipsind cu desăvârșire, creditarea lor fiind lăsată doar pe seama caselor de ajutor reciproc ale pensionarilor, aliniate fiind prin lege instituțiilor financiare nebancale și definite ca simple „prestatoare de servicii” care acordă credite de consum în piața financiar-bancară. Se ignoră astfel total

componenta colectivităților pe care le reprezintă aceste entități, în general persoane vârstnice, cu afecțiuni medicale specifice, unele premature pensionate în considerarea stării precare de sănătate, altele aflate la limita existenței biologice. Ce poate să însemne altceva decât sărăcie lucie, solicitarea și acordarea ca atare, și în 2025, a unor împrumuturi în valoare de până la 500 lei (110 lei, 200 lei etc.), desigur fără dobândă sau alte costuri, în condițiile în care, deși plafonul maximal al împrumuturilor fără dobândă a fost ridicat prin decizie a Consiliului director de la 700 lei la 1.000 lei, acesta a fost accesat la acest nivel doar de 27 dintre solicitanți.

2. Un alt reper semnificativ, care dă și

el măsura activității noastre, îl reprezintă acordarea ajutoarelor nerambursabile, capitol la care punctăm rezultatele la 30.11.2025, astfel:

➤ Valoarea **ajutoarelor nerambursabile pentru deces**, acordate în 2025 unui număr de **1.251 beneficiari**, este de **1.485.492 lei**. În urma unei analize a situației financiare înregistrate, Consiliul director a supus și Adunarea generală a aprobat în acest an aplicarea unei noi grile, potrivit aceluiași algoritm, în raport cu vechimea în asociație, dar cu o majorare de 25% a cotelor aplicate.

➤ În ceea ce privește **ajutoarele bănești sociale**, care se acordă la cerere acelor membri ai asociației aflați în situații materiale și de sănătate dificilă, numărul acestora a totalizat **256 cazuri**, cu o valoare de **60.667 lei**. De asemenea, Consiliul director a supus aprobării și Adunarea generală a

Indicatori financiari la 30.11.2025

I. AJUTOARE NERAMBURSABILE	Număr beneficiari	Valoare - lei -
Ajutoare nerambursabile pentru deces	1.251	1.485.492
Ajutoare sociale nerambursabile	256	60.667
Ajutoare nerambursabile pentru lucrări dentare, proteze și tratament balnear	1.410	133.656
Total general ajutoare nerambursabile	2.917	15.049.244
II. CONTRACTE DE ÎMPRUMUT	6.743	45.775.550

PENTRU ALBUMUL CU AMINTIRI...

Momentul... „Un zâmbet, o floare, o rază de soare...”, vorbele cântecului care ne răscolesc amintirile tinereții, a fost înregistrat în modesta locuință în care doamna **Aurența Terenti Ștefan** își trăiește bătrânețile greu încercate în cei aproape 96 de ani de existență.

Recompensa înmănată de vicepreședintele asociației, **Aurel Hârjoghe** și cadoul vestimentar binevenit pentru sezonul friguros, oferit cu generozitatea care o caracterizează în tot ce întreprinde pe doamna **Maria Coroș (foto dreapta)**, membră în Consiliul director, au generat emoții ce au însoțit acțiunea inițiată de conducerea asociației de răsplătire a fidelității unora dintre membrii săi cu ocazia Zilei Internaționale a Persoanelor Vârstnice.

Evidențiem prezența în „echipă” a mai tinerei colege **Vali Popescu (în foto, lângă doamna Coroș)**, care a îndeplinit inerentele „formalități” financiare și subliniem totodată

preocupările Fundației „Lumina” pentru îngrijirea la domiciliu a unor persoane în vârstă, doamna Marioara fiind întâlnită „în acțiune”, plină de solicitudine față de nevoile curente ale persoanei ocrotite.

aprobat, tot în acest an, creșterea ajutoarelor bănești sociale individuale de la suma de 80 lei la 100 lei.

Subliniem, pentru o bună reprezentare a măsurii, că un singur astfel de ajutor depășește nivelul obligației de a depune contribuția lunară ca membru asociat pentru întregul an.

Notă: În cadrul acestui gen de activități subliniem o altă acțiune pe care am derulat-o și în acest an. În aplicarea prevederilor statutare, s-au acordat unui număr important de membri ai asociației recompense bănești pentru fidelitate. Oportunitatea pentru această acțiune a fost sărbătorirea zilei de **1 Octombrie – Ziua Internațională a Persoanelor Vârstnice**, sens în care au fost selectați seniorii care au înregistrat o vechime de minim 50 de ani, dar și cei care au împlinit vârsta de 95 ani, 10 dintre aceștia depășind chiar vârsta de 100 ani în anul 2025, selecția totalizând 126 membri.

➤ Au mai beneficiat până la 30.11.2025 de alte ajutoare nerambursabile în bani, totalizând suma de **133.656 lei**, un număr de **1.410** membri asociați, ajutoare constând în plata unei sume fixe din costul tratamentelor și lucrărilor dentare, protezelor (699 beneficiari/63.552 lei) și al biletelor de tratament balnear (711 beneficiari/70.101 lei). Și în cazul acestor ajutoare, Consiliul director a propus și Adunarea generală a aprobat o creștere a cotei fixe de 80 lei la 100 lei, cu mențiunea că în cazul acestui fel de

Zilnic, între orele 8-13, la Clubul asociației, disputele sunt în toi, concurența fiind acerbă, fie că este vorba de șah, table sau rummy

ajutoare nu se ține seama de nivelul veniturilor, suma acordată până la 30.11.2025 depășind cu 21.447 lei pe cea acordată pe întregul exercițiu financiar 2024.

În planul activităților culturale-artistice și de agrement, am asigurat în continuare editarea și distribuirea gratuită a revistei „Casa Speranței”, pe care am încercat și credem că am reușit să o facem tot mai atractivă și elaborată, o adevărată tribună pentru activitatea asociației și un catalizator în plan literar-artistic pentru întreaga urbe. Valoarea informativă, dar și culturală a publicației, asigurată prin contribuția esențială a membrilor ceneclului literar-artistic al asociației și desigur a

colectivului redacțional, a impus-o în comunitate, fiind solicitată și așteptată cu nerăbdare de cititori.

Subiectul este foarte generos, fiind o realizare deosebită, o performanță care acoperă deja mai mult de un deceniu din viața asociației, vector important pentru imaginea asociației.

Dacă în anul 2023 Revista „Casa Speranței” a împlinit 10 ani de la prima apariție, semnalăm că în anul 2026 urmează și **împlinirea unui deceniu de existență a Ceneclului literar-artistic** inițiat, găzduit și promovat de Asociația C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila, o manifestare la fel de apreciată ca și publicația care îi prezintă și în acest număr laborioasa activitate.

Recăpătarea mobilității la Clinica de Recuperare Medicală

Rod al acordului de parteneriat cu Asociația „Respectabilii”, Clinica de Recuperare Medicală „Ana Aslan” Brăila beneficiază de serviciile medicului în specialitatea recuperare medicină fizică și balneologie **MONICA BEJAN-BURLACU** – examinare pacienți cu afecțiuni ortopedice, reumatologice, neurologice care se adresează clinicii, medicului primar ortopedie-traumatologie **ȘTEFANACHE RODICA**, medicului rezident geriatrie **MUȘAT CONSTANTIN** – în specialitatea geriatrie, patologia vizând vârstnicul care prezintă multiple afecțiuni cardio-respiratorii, cerebrale, hepatorenale, locomotorii, neurologice (analizele de sânge, radiologie și

imagistică) în baza cărora se recomandă tratamentul corespunzător.

Iată câteva date statistice privind beneficiile de care s-au bucurat membrii asociației care au apelat la serviciile clinicii medicale în cursul acestui exercițiu financiar până la data de 30.11.2025. Au fost efectuate 366 consultații de specialitate, din care 261 au fost gratuite, au fost programați la proceduri recuperare personalizate un număr de 244 pacienți membrii CARP, acordându-se reduceri de minimum 25%, în baza acordului de parteneriat, pentru toți membrii CARP, valoarea netă a reducerilor acordate pentru consultații și proceduri medicale totalizând 118.317 lei.

Asociația Respectabilii în cooperare cu C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila prin deschiderea Clinicii de Recuperare Ana Aslan vă propune o serie de servicii realizate la cele mai înalte standarde, cu o echipă de terapeuți bine instruiți în arii precum:

**KINETOTERAPIE
FIZIOTERAPIE
MASAJ TERAPEUTIC
GIMNASTICĂ MEDICALĂ
GERONTOLOGIE
și GERIATRIE**

Retrospectivă...

Alături de evidențierea unor indicatori financiar-contabili, care pot părea unora doar cifre reci, vom încerca să reliefăm și unele aspecte care, intrate în cotidian, trec de multe ori neobservate sau sunt apreciate ca un dat în sine, cum ar fi condițiile de confort de care beneficiază membrii asociației și care ar trebui să-i bucure pe toți cei care, mânați de nevoi sau interese, trec pragul edificiului construit și întreținut cu eforturi deosebite la parametri proiectați și realizați în totalitate la nivelul exigențelor impuse pentru asigurarea calității și siguranței în exploatare, confirmați prin acordarea tuturor avizelor/autorizațiilor.

Puțini sunt cei care își amintesc de cele câteva cămăruțe insalubre în care asociații intrau claie peste grămadă, suferind vara de zăpușeală, iarna zgribulindu-se pe la uși, pe culoarele înguste sau chiar în stradă, așteptând „să se facă actele” pentru un împrumut care urma să fie încasat după mai mult de 2-3 săptămâni. Pe cât de încântați erau cei care prindeau un spațiu sub umbră de câțiva metri pătrați, pe atât de jenați (a se citi „umiliți”) erau cei nevoiți să utilizeze, „vrând-nevrând”, cele două toalete „turcești”.

Poate părea o divagație, dar exista încă

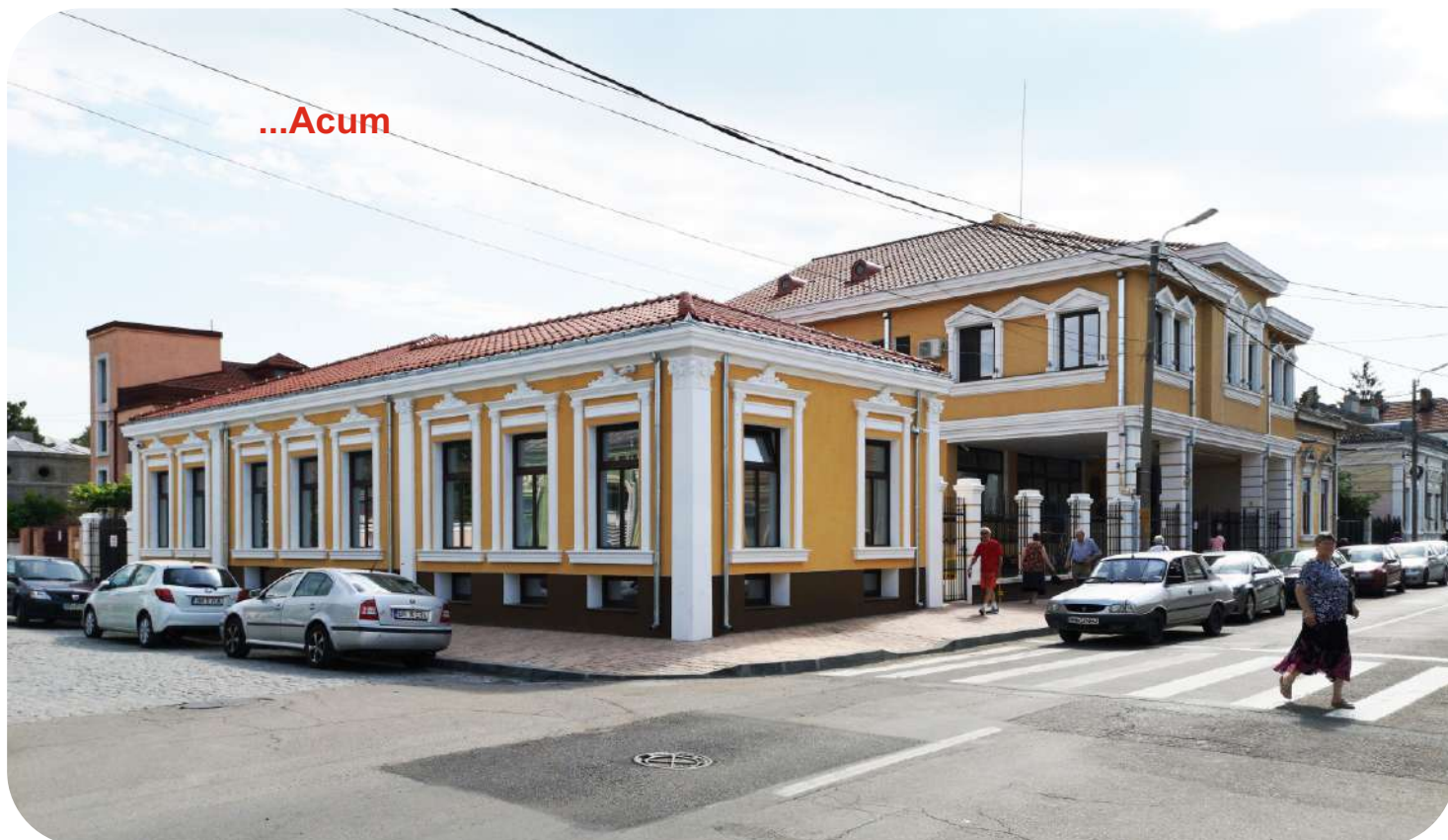

asa ceva acum 10-15 ani, tabloul fiind întregit de gândaci, rozătoare, insecte, iz de mușcături, un mediu suportat zilnic și de salariații asociației.

Prin comparație, nu este de mirare că oameni avizați au gratulat ansamblul arhitectonic construit în beneficiul colectivității zecilor de mii de membri, sediul asociației (foto jos), cu aprecieri precum „Obiectiv care va dăinui” – Chiriac Francisc Iulian, președinte al Consiliului Județean Brăila, „Un vis devenit realitate” – Doina Ciocan, viceprimar al Municipiului Brăila, „Casă binecuvântată de Dumnezeu” – Înalt Preasfințitul Arhiepiscop, dr. Casian Crăciun, „Palat al pensionarilor” – Ioan Munteanu, profesor, cetățean de onoare al Municipiului Brăila.

Pentru o bună înțelegere a mesajului, rememorând și o perioadă de tranziție, cea în care activitatea asociației s-a mutat la „Casa Modei”, pentru a lăsa loc șantierului, prezentăm imaginea alăturată care pare ruptă de realitate, o inedită curiozitate (foto pagina 5), dar care s-a soldat, după multe intervenții adresate autorităților, cu amenajarea accesului membrilor asociației prin construirea unui gard pietonal în lungul clădirii, utilizat și în prezent de trecătorii interesați.

Sperăm că dacă pentru cei care au cunoscut situația, imaginile le vor răscoli amintirile, celor „câțiva cârcotași” care, acum, la noul sediu, se lamentează sub motivația statului la rând în mod excesiv, să le trezească mai mult respectul pentru

La sediul temporar
de la fosta „Casă a Modei”

strădaniile conducerii asociației de a le asigura condiții dintre cele mai bune.

Dacă aspectul abordat este doar o problemă de atitudine, de comportament, în continuare vom dezvolta o idee lansată în numărul din martie 2025 al revistei, respectiv efectul asupra dinamicii numărului de membri ai asociației a ceea ce denumim curent „radierea” din evidență a membrilor asociați care nu respectă prevederile art. 10 alin. (1) lit. c) din Statutul asociației, la care au aderat la momentul înscrierii, acceptând că reglementările respective au putere de lege, în fapt operând încetarea calității de membru pentru „neplata fără motiv temeinic a cotizației și/sau contribuției lunare mai mult de 12 luni”.

Informam, la momentul respectiv, că numărul mare de membri aflați în această situație impune, mai ales în actualele condiții socio-economice modificarea unor prevederi statutare de natură să relaxeze constrângerea respectivă, ceea ce s-a și făcut, Adunarea generală hotărând, la propunerea Consiliului director, în ședința din 22.04.2025, modificarea statutului, permițând Consiliului director să facă o apreciere de la caz la caz și nu o aplicare mecanică a reglementării precizate. Situația nu este însă simplă deloc. O analiză cuprinzătoare, privind pe fiecare dintre cei 35.313 membri, dintre care

5.008 membri simpatizanți, a reliefat recent că la data de 03.12.2025 s-a înregistrat un număr de 1.882 persoane aflate în situația neplății contribuției lunare de mai mult de un an, ca să ne limităm doar la acest criteriu. Situația a devenit intolerantă. Pentru toți aceștia se vor lua măsuri de încetare a calității de membru al asociației, menținându-se însă procedura de notificare a celor vizați cu privire la posibilitatea revenirii asupra măsurii, bineînțeles cu îndeplinirea obligațiilor restante până la data la care se va analiza activitatea pentru anul 2025, premurgător convocării Adunării generale. În această situație sunt mai ales cei care figurează cu contracte de împrumut în derulare și cei care nu acumulează o vechime mai mare de 2-3 ani de la data ultimei plăți a contribuției, dar au un fond social personal (cotizație) la nivelul unei sume minime ce va fi stabilită de Consiliul director.

În perioada anului 2025 asociația s-a confruntat, ca de altfel în fiecare exercițiu financiar și cu alte situații nedorite, una dintre ele reprezentând-o **retragerea unor membri din asociație, înregistrându-se 1.043 de astfel de cazuri**, explicabile prin schimbarea opțiunii inițiale de asociere din motive strict personale sau familiale.

Diminuarea numărului de membri s-a accentuat și ca urmare a **înregistrării altor 1.251 cazuri, în care membrii**

asociației ne-au părăsit pe cale biologică. Analizând doar statistic numărul situațiilor de acest gen, constatăm că acesta este sub media anuală înregistrată constant într-o perioadă anterioară, care depășea constant 1.700 de persoane/an, practic fiind al cincilea an la rând în care cifra coboară sub 1.500, însă o explicație o găsim și în reducerea numărului membrilor asociației la care ne-am raportat, dar și o creștere a numărului de membri simpatizanți, de la câteva sute la câteva mii, fenomen în creștere și care se va accentua probabil odată cu creșterea vârstei de pensionare.

Deși înregistrăm o reducere substanțială a numărului membrilor la data analizei, acesta, **urmare a intrării în rândurile membrilor asociați a unui număr de 827 persoane, acesta s-a reconsolidat în parte pe parcursul perioadei la nivelul de 35.313 membri activi**, un număr important ca semnificație în cadrul dinamicii analizate și care o situează în continuare în rândul primelor asociații de acest fel din țară.

Cu toate acestea faptul că, statistic analizând, numărul înscrierilor anuale din rândul pensionarilor a scăzut constant, identificarea cauzelor și posibilitatea atenuării celor care sunt legate de organizarea și desfășurarea activității asociației vor rămâne în continuare în atenția Consiliului director.

Sărbătorire la 1 Decembrie

Ziua Națională a României

Recunoștință înaintașilor

Ziua Națională, 1 Decembrie, este o zi de sărbătoare pentru tot neamul românesc. O zi specială, care ne amintește că, începând cu primii ani ai secolului XX, provinciile istorice românești au devenit istorie, iar România, un stat unitar și indivizibil, a apărut pe harta lumii. Ziua Națională a României reprezintă totodată pentru întreaga suflare românească un prilej de cinstire a memoriei celor care au reușit să ducă la îndeplinire idealul de unire al locuitorilor tuturor provinciilor românești.

În urmă cu 107 ani, la 1918, la Alba Iulia a avut loc Marea Adunare ce a votat Unirea Transilvaniei cu România, consfințind astfel ceea ce acum numim România Mare. Acest act a avut loc după ce la 27 martie 1918 s-a decis Unirea Basarabiei, iar pe 28 noiembrie, organul reprezentativ al Bucovinei a votat și el pentru unirea cu țara.

2025 - Manifestările de la Brăila

Sărbătorirea Zilei Naționale la Brăila, a cuprins manifestări culturale de excepție într-un oraș luminat, cu oameni frumoși și cu o istorie ce se vrea redescoperită de noua generație.

Pe 1 Decembrie, în Piața Independenței, în prezența autorităților publice locale și județene și a unităților din Garnizoana Brăila, după intonarea Imnului de Stat al României și oficierea serviciului religios de către părintele protopop Ștefan Constandache, împreună cu un sobor de preoți, prefectul **Iulian Timofei** a rostit o alocuțiune dedicată evenimentului în care a spus, printre altele: „1 Decembrie nu e doar o zi din istorie, e o zi despre noi, despre prezent, despre viitor, despre cât de mult contează să fim buni și să ne respectăm unii pe alții. România are nevoie de fiecare dintre noi. Are nevoie să arătăm prin fapte credința într-o lume a democrației și a demnității naționale. Astfel, putem avea o țară puternică, apreciată și respectată! România de mâine depinde de responsabilitatea noastră de astăzi”.

În continuare, sute de brăileni au urmărit fascinați defilarea genștilor, a marinarilor militari, a jandarmilor și pompierilor, dar și prestația excelentă a Muzicii Militare a Garnizoanei Brăila, condusă de căpitanul Raul-Ionuț Badale.

În premieră la Brăila, **Târgul de Crăciun** a fost inaugurat - sâmbătă, 29 noiembrie, pe o vreme ploioasă, dar blândă - chiar în Centrul Istoric al municipiului și pe vestita Cale Regală, așa cum se cade unui oraș multisecular care se respectă. Decorațiunile de Crăciun au inundat principalele artere ale orașului dunărean, iar Piața Traian a răsunat de colinde și cântece tradiționale românești.

Peste 500 de colindători din toată țara și din Republica Moldova au evoluat, de Ziua

Națională a României, la Brăila, orașul în care, iată, a fost amenajat cel mai frumos Târg de Crăciun de după 1989. Căsuțele comercianților și ale meșterilor populari au fost pictate de artiști plastici și elevi ai Liceului de Arte „Hariclea Darclee”, fiind amplasate în Piața Traian și pe Strada Mihai Eminescu - vechea Regală, iar brăilenii s-au putut delecta în aceste zile de sărbătoare cu dulciuri, halviță, vin fiert, fistic prăjit și castane coapte pe jar sau vizitând restaurantele, cofetăriile și zonele de distracții, inclusiv patinoarul amenajat la intersecția Străzii Mihai Eminescu cu Mihail Sebastian.

Comercianților nu li s-a perceput taxă, iar locurile de joacă amenajate în parcare Hotelului Traian și în vecinătatea Muzeului Brăilei „Carol I” au fost pline de copii.

Consemnări de Marian GHEORGHE

Eternul EMINESCU

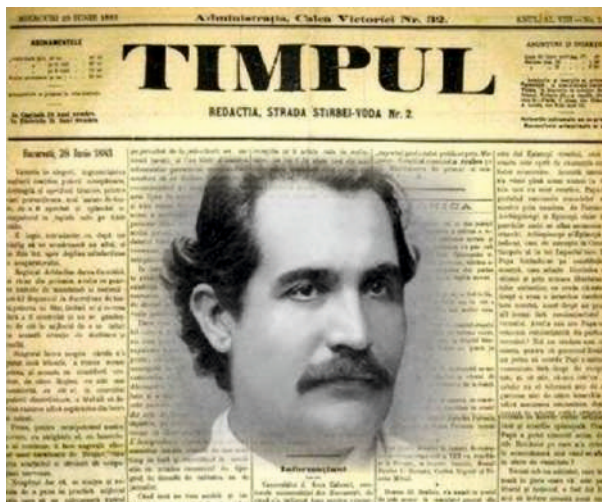
Luceafărul poeziei românești, Eternul Mihai Eminescu (1850-1889) - poetul național al românilor de aici și de pretutindeni - poetul nepereche, așa cum îi spun toți cei care au citit măcar o dată în viață Luceafărul, Floare albastră sau Scrisoarea a III-a, continuă să trăiască în inimile noastre. Generațiile de acum și cele viitoare îl vor purta în suflet ca pe o efigie a spiritualității românești contemporane, a cărui operă inegalabilă a marcat profund literatura română. Ne identificăm cu Eminescu, ne regăsim în versurile sale, ascultăm fascinați freamătul pădurilor de plop și șoaptele venite, aievea, din adâncul codrilor prin care a trecut, cândva, și visătorul ucenic al lui Aron Pumnul, alături de prietenii săi, Creangă și Caragiale. Eminescu va trăi atât timp cât vom exista ca nație, iar datoria noastră este să-l cinstim așa cum se cuvine și să-l arătăm lunii întregi, indiferent de ceea ce ne rezervă viitorul.

**În secolul al VI-lea
după Hristos**

POPULAȚIA DIN TRACIA VORBEA ROMÂNEȘTE

(Articol publicat în ziarul
„Timpul” la 1 aprilie 1881,
semnat de Mihai Eminescu)

„Există multe indicii, atât în numirile localităților și râurilor, precum și în alte împrejurări, care denotă o unitate a neamului românesc preexistentă formațiunii statelor noastre. În adevăr, pe când găsim în Țara Românească Argeșul, găsim tocmai în nordul Daciei un pârâu numit Argestrul, care se varsă din stânga în Bistrița, râu ce izvorăște din Maramureș. Pe când în Țara Românească aflăm Câmpulungul ca ținut și descălecătoare,

aflăm în Bucovina, în creierul munților, un Câmpulung tot ca ținut și descălecătoare.

Înainte sau imediat după formarea statelor române, vedem românii de sub Coroana Ungariei pretinzând să se judece între ei după dreptul lor propriu, jus Olachale sau Olachorum; o cerere analogă fac moldovenii ce pribegiseră în Polonia, să se judece după dreptul românesc. Și aceasta când? Pe la 1380.

Organografic vorbind, limba era drept consuetudinar la care ei țineau cu sfințenie, fie sub Coroana Ungariei, fie sub a Poloniei? El n-a fost scris niciodată; era atât de viu în

conștiința poporului, atât de necontestat de nimenea, încât nici unul din vechii noștri Domni, n-a găsit de cuviință să-l codifice.

În fine, unitatea actuală a limbei vorbite, deși e în parte un merit special al lui Matei Basarab, dovedește, totuși, că și în această privire erau elemente cu totul omogene, preexistente limbei bisericești, care inclinau aceeași; numai termenii, materialul de vorbe, difereau pe ici pe colo. O unitate atât de pronunțată a limbei dovedește o unitate de origini etnice.

E indiferentă cestiunea dacă elementele ce compuneau acest sâmbure de popor modern erau tracice și latine sau latine și ilirice, destul numai că, în al VI-lea secol după Hristos, la năvălirea avarilor în Tracia, anul 579, oastea condusă de Martin și Comentiol e compusă din oameni care vorbesc românește.

Tot acest neam apare în Dacia, iar asupra originii lui se ceartă până azi învățații. Sigur e că, deși au multe elemente slavone în limbă, nu sunt slavi. Motivul pentru care nu sunt și nu pot fi

slavi este lingvistic. Legile după care cuvintele latine s-au prefăcut în cuvinte românești și-au sfârșit demult evoluțiunea lor; în momentul în care românii au primit cuvinte slavone, limba lor era formată de secole deja, încât, deși cuvintele slavone sunt vechi, ele nu s-au asimilat nici până în ziua de azi cu limba noastră, excepție făcând vreo patru sau cinci vocabule care privesc păstoria.

E incontestabil că un popor care, sute de ani, n-a avut nevoie de drept scris, deși a avut epoci de bogăție și de glorie, a fost un popor tânăr, sănătos, bine întemeiat.

Caragiale despre Eminescu:

„Un geniu care a ars prea repede”

În ziua în care a aflat că Eminescu murise, Caragiale era într-o cafenea din București, locul unde își petrecea aproape zilnic orele discutând politică, teatru și oameni. Un tânăr poet, cunoscut în cercurile literare, a intrat agitat și a spus: „Domnilor, Eminescu a murit! Să aprindem o lumânare și să-i cinstim memoria!”. Toți s-au ridicat tăcuți. Caragiale, care era adâncit într-un pahar de vin, a privit lung spre flacăra lumânării și a rostit: „Eminescu a murit, domnilor, dar să nu uităm că el era viu când noi eram morți”. Cei prezenți au rămas fără cuvinte. Apoi, Caragiale a adăugat: „Nu plângeți, măi băieți, că nu e mort un om, ci s-a stins o epocă. Noi n-o

meritam oricum”.

A doua zi, la înmormântare, Caragiale a venit singur, pe jos, și a stat retras, în spatele mulțimii. Nu a vorbit cu nimeni. Dar în caietul său de notițe, găsit mai târziu, a scris o singură frază: „Eminescu era un poet prea mare pentru țara lui. Eu, un comediant prea mic pentru tragedia noastră”.

Caragiale și Eminescu se cunoscuseră în tinerețe, la redacția ziarului Timpul. Deși aveau temperamente complet diferite, poetul visător și dramaturgul ironic, între ei exista un respect profund. În scrisorile sale, Caragiale îl numea pe Eminescu „un geniu care a ars prea repede”. (Pagină realizată de R. GORGovan)

Unirea Principatelor Române

Unirea Principatelor Române sau **Mica Unire**, înfăptuită la 24 ianuarie 1859, sub sceptrul Domnitorului Alexandru Ioan Cuza - fost pârcălab de Covurlui -, reprezintă, prin excelență, sinteza unui îndelungat proces istoric generat de conștiința unității de neam și limbă a românilor de pretutindeni. La toate acestea s-au adăugat, desigur, transformările socio-politice care au avut loc pe scena europeană în prima parte a secolului al XIX-lea. Nu în ultimul rând, Unirea Țării Românești cu Principatul Moldovei, în ianuarie 1859, se datorează, în egală măsură, demersurilor făcute, decenii la rând, de scriitorii unioniști și oameni politici luminați din Moldova și Țara Românească, fie că vorbim aici de Vasile Alecsandri (cel care a publicat **Hora Unirii**), Grigore Alexandrescu sau Mihail Kogălniceanu, ca să amintim doar trei dintre aceștia.

Conștiința unității de neam s-a făcut simțită în Țările Române cu secole înainte de Unirea de la 24 ianuarie 1859 - eveniment de o importanță covârșitoare pentru evoluția statului român de mai târziu. Fără Mihai Viteazul, fără cronicarii veacului al XVII-lea și al XVIII-lea - Grigore Ureche, Miron Costin, Constantin Cantacuzino sau Dimitrie Cantemir - care au subliniat, la rândul lor, unitatea de neam și limbă a românilor din spațiul carpato-danubiano-pontic, fără reprezentanții Școlii Ardelene ori sacrificiul lui Tudor din Vladimiri, Unirea Principatelor Române ar fi rămas dezideratul celor puțini, un vis frumos,

dar imposibil de realizat. Asta în condițiile în care marile puteri ale Europei, care se împotriveau Unirii, afirmau că, de fapt, locuitorii Țării Românești și ai Moldovei nu vor să se unească într-o singură națiune.

Exilați după înăbușirea revoluției de la 1848, pașoptiștii români au făcut demersuri susținute pe lângă guvernele statelor europene - Anglia, Franța, Italia (la acea vreme, divizată în mai multe state) și chiar Rusia - atrăgând simpatia opiniei publice și a oamenilor de cultură din aceste țări față de cauza românească. În pofida cenzurii instituită de caimacamul Vogoride, Vasile Alecsandri publică poezia **Moldova în 1857: „E scrisă-n ceruri sfânta Unire! / E scrisă-n inimi cu foc ceresc! / O, Românie! L-a ta mărire / Lucrează brațul dumnezeiesc!”**.

Nu în ultimul rând, Unirea Principatelor Române, înfăptuită la 24 ianuarie 1859, nu a fost doar o victorie a românilor de dincoace de arcul carpat, ci și un exemplu remarcabil de diplomatie și strategie politică. Fiecare pas, de la consultările ad-hoc și până la desemnarea lui Alexandru Ioan Cuza ca domnitor unic, a fost marcat de negocieri tensionate și compromisuri. Iar această poveste se derulează într-o Europă tulburată de conflicte și interese contradictorii, unde marile puteri încercau să modeleze soarta popoarelor după propriile interese (la fel se urmărește, de altfel, și astăzi). Să nu uităm că, deși în Țara Românească, majoritatea membrilor Divanului Ad-hoc au spus **DA** pentru Unire, în Moldova situația a fost mai controversată. Aici, caimacanul Nicolae Vogoride, sprijinit de Imperiul Otoman, a falsificat listele electorale de reprezentare în Divanul Ad-hoc. Pronia a făcut însă ca Vogoride să se destăinuie, prin scrisori, fratelui său din Constantinopol, iar corespondența a fost furată și publicată în presa europeană, la Bruxelles. Descoperirea a iscat scandaluri atât printre români, cât, mai ales, la nivel european. Marile Puteri au rupt legătura cu Imperiul Otoman, au solicitat întâlniri cu Împăratul Franței, Napoleon, și Regina Marii Britanii, Victoria, iar falsele alegeri au fost anulate. Calea spre înfăptuirea Unirii Principatelor Române a fost deschisă, iar Alexandru Ioan Cuza, odată ales domnitor, a pus bazele României moderne de mai târziu.

Consemnări de Marian GHEORGHE

Irina Constantziu-Vlassopol

Irina Constantziu, fiica generalului Mihail Constantziu, apare în registrele personalului navigator al Căpităniei Portului Brăila, înmatriculată mai întâi pe nava „Oituz”, apoi ca ofițer asistent pe pasagerul „Dacia”, la 20 februarie 1930, și din nou ofițer asistent pe „Oituz”, în perioada 1 octombrie 1930 - 1 aprilie 1932. Din luna iunie 1932 și până în ianuarie 1936, a fost îmbarcată ca ofițer asistent pe cargoul „Inginer N. Vlassopol”. Pentru merite deosebite, Irina a fost decorată de către Regele Carol al II-lea, cu Medalia Maritimă, Clasa a III-a Navigator, „pentru dragostea cu care a îmbrățișat marea, secondând pe comandantul vaporului «Ing. Vlassopol»”

Cel mai gingaș marinăr din lume

La Iași, în 19 iunie 1900, vedea lumina zilei **Irina Constantziu**, fiica generalului de Divizie Mihail Constantziu, care se afla atunci la comanda Diviziei 2 Cavalerie din Iași. Ea a urmat cursurile primare și liceale în diferite orașe ale țării, acolo unde tatăl său era mutat în interes de serviciu. Studiile Irinei s-au axat pe însușirea noțiunilor de contabilitate, administrarea bunurilor materiale și finanțe. După ce a terminat școala, a lucrat la o întreprindere forestieră și apoi la sucursala Băncii Marmorosch Blank et Co. din Cernăuți, unde și-a definitivat experiența în contabilitate, care i-a fost atât de utilă mai târziu, ca ofițer III de marină. La 18 februarie 1930, Irinei Constantziu i s-a eliberat Livretul de Marinăr cu nr. 270 de către **Căpitănia Portului Brăila**, devenind astfel, **prima femeie ofițer din Marina Comercială Română**. În același an, se căsătorește cu Spiridon Vlassopol, retras din Marina Militară, pe care îl va încuraja să închirieze, de la Serviciul Maritim Român, cargoul „Oituz” (5.400 de tone, construit la Rostock, în 1905). Comandantul Spiridon Vlassopol a fost pe deplin conștient de faptul că reușita companiei sale depindea de buna pregătire a echipajului și a angajat, de la SMR, trei ofițeri capabili, posesori de brevete internaționale, care au asigurat funcțiile de secund, ofițer II și pe cea de șef mecanic, iar postul de ofițer III a fost încredințat soției sale, Irina.

În registrele personalului navigator al **Căpităniei Portului Brăila** apare înmatriculată, mai întâi, pe nava „Oituz”, apoi ca ofițer asistent pe pasagerul „Dacia”, la 20 februarie 1930, și din nou ofițer asistent pe „Oituz”, în perioada 1 octombrie 1930 - 1 aprilie 1932. Din luna iunie 1932 și până în ianuarie 1936, a fost îmbarcată ca ofițer asistent pe cargoul „Inginer N. Vlassopol”, acesta fiind, de altfel, noul nume al navei „Oituz”, rebotezată acum în memoria tatălui lui Spiridon Vlassopol. Navigând mulți ani împreună cu soțul său, Irina și-a îmbogățit continuu cunoștințele de navigație, astronomie și conducere a navei, deși îndatoririle sale erau

specifice funcției: aprovizionarea cu hrană, evidența cheltuielilor și a conturilor cu agențiile din afară și străinătate, precum și navlosirile.

În toate porturile, nava românească și Irina au stârnit curiozitatea și simpatia presei: „El Debate” (1935): „*Singura femeie din țara sa, care s-a dedicat vieții grele și periculoase de navigator*”; „Razon” (iulie 1935): „*Azidimineață, a acostat în portul nostru cargoboatul român „Inginer N. Vlassopol”. Este primul vapor de această naționalitate care vizitează un port argentinian de mai mult de 10 ani. Soția comandantului Vlassopol a îmbrățișat cariera de marinăr și îl secondează*”; „Argus” (septembrie 1935): „*O navă atât de bine întreținută și atât de bine condusă de tânărul căpitan și de tânăra sa soție*”; „Aftenbladet” (1935): „*Întâlnim un fenomen, ofițerul secund fără uniformă de marinăr și șapcă este doamna Irina Vlassopol*”; „Berlingske Tidende” (1935): „*Ofițer secund pe bordul vaporului „Inginer N. Vlassopol” este o frumoasă tânără doamnă... zveltă și plină de feminitate.*

Nu este tunsă scurt, ci își poartă părul negru strâns la ceafă într-un coc grațios. Este îmbrăcată într-un costum care aici s-ar purta la promenadă, pe faleză: jachetă și pantofiori de lac, sweater alb cu o ancoră brodată chiar pe locul unde marinarii își fac tatuajul. Ea pare că joacă un mic rol, dar aflăm curând că

aceasta este chiar o realitate... este ofițer secund”; „Extrabladet” (1935): „*Frumoasa Irina din România, cel mai gingaș marinăr din lume, ofițer secund la bordul navei soțului său*”. Aceste titluri și aprecieri, citate mai sus, sunt numai câteva din cele apărute în presa vremii, referitoare la Irina Constantziu-Vlassopol.

În anul 1936, cei doi soți divorțează, Irina Constantziu se debarcă, motivând probleme de sănătate, iar Spiridon Vlassopol pleacă cu cargourile companiei sale de navigație în străinătate, unde le înregistrează sub pavilion panamez. Referitor la acest moment, Irina Constantziu-Vlassopol semna, la 24 aprilie 1977, pentru conformitate, un document aflat la Muzeul Marinei Române, în care un ofițer maritim identificat doar cu litera B., povestea următoarele:

„*Cam prin 1932, căpitanul Vlassopol din Marina Militară, a cumpărat un cargobot mare, care putea să încarce 6.000 tone cereale și i-a pus numele „Inginer Vlassopol”, numele tatălui său și astfel, a întemeiat și el o societate de navigație maritimă, în care era director, armator și comandant de vas. SMR (Serviciul Maritim Român, n.a.) i-a dat secund pe ofițerul de bord Gheorghe Rădulescu-Corăbierul, ofițer al doilea de bord pe Lateș Petre și șef mecanic pe Marin Constantin. Serviciul de cel de-al treilea ofițer de bord îl făcea soția sa, Doamna Vlassopol, fiica unui general din București, care și el îl ajutase cu bani la cumpărarea bastimentului. Doamna figura la bord ca elev ofițer și după trei ani de îmbarcare a dat examen și a obținut brevetul de al treilea ofițer de bord*”.

Meritele marinărului **Irina Constantziu-Vlassopol** au fost recunoscute prin Înalt Decret nr. 3117 din 4 septembrie 1937, când i s-a conferit **Medalia Maritimă, Clasa a III-a Navigator**. Medalia și brevetul i-au fost înmânate personal de Regele Carol al II-lea, cu prilejul Zilei Marinei, în august 1938, la Constanța. Acesta a fost, de altfel, ultimul și cel mai strălucitor moment din viața Irinei. A murit la sfârșitul anilor '70, într-o relativă uitare, până în anul 2015, când, la 115 ani de la nașterea sa, a fost emisă moneda jubiliară de 10 lei, din argint pur, pentru colecționari, dedicată Irinei Constantziu-Vlassopol, prima femeie ofițer din Marina Comercială Română...

(sursa: Muzeul Național al Marinei Române)

În ajun de Ajun

Profesor Constanța MUNTEANU

Deși prea devreme, azi am pus coronița de brad, împodobită cu beteală, conuri, globuri și cu un Moșuleț Crăciun între boabe de vâsc, pe ușa de la intrare. Ce regal de amintiri, de bucurie și de emoție!

Mă văd în anii copilăriei și ce amarnic miros colăceii scoși de mama din vatră! Și cum ciripesc nucile în panerul din care tot iau câte una! Adevărat festin pe sticleții noștri din tufa de liliac, pe care îi botezaserăm, după înfățișare și cutezanță. Grăunțe în gușulițe și ciripit în fereastră!

De Crăciun, crește capacitatea noastră de a transforma pozitiv orice amintire și facem pași siguri spre bucurie. Ne alarmăm de lucruri pe care ieri nu le vedeam: că sămburele de lumină din candelă e gata să se stingă, că bradul e cam sărac și cadourile puține.

Și gândul care zboară mereu dincolo de ușă... În zilele de până la Crăciun, avem oroare de gol: gol în suflet, gol în casă, gol de prieteni. Și umplem! Să nu rămână ungher unde să se lătească vidul. Suflăm în jarul amintirilor, le declanșăm mecanismele de ceasornic, le lustruim aurul și argintul și înviem flăcăruia rubinie a celor bune care ne luminează fața și ne descrețește ridurile. Ne arde văpaia celor rele și încercăm să o adormim sub spuză.

Deschidem cutia unde podoabele pentru brad au dormit somn lung: umplem roaba piticului de porțelan (împovărat cu încă un an) cu bomboane de pom, aprindem felinarul soldățelului de tinichea, așezăm pliurile cațaveicii unei cumetre vulpi. Desfășurăm ghemul de beteală în spirale involte, cu sclipiri în freamăt neostenit, peste marea vegetală a cetinii. Eliberăm cu grijă păsări de curcubeu și ne e milă de zborul lor scurt și împiedicat printre podoabe. Alegem globuri pe care sunt pictate căsuțe cu fum și „cărări ce duc la moară”.

Și apoi? Vom ieși în balcon, scrutând violetul cerului de decembrie. În mod sigur, în sonoritatea copitelor de ren, vom zări fantoma fugară a saniei nordice. Îl vom ademeni pe Moș cu mirosul înțepător de scorțișoară al vinului fierț. În farmecul văzduhului, bătut în caiele de aur, și în despletiri de lună blondă, ne vom simți vinovați că pătrundem în rai fără să ni se ierte păcatele.

Și apoi? Urcăm către „steaua sus răsare/ ca o taină mare” și, dacă urcușul ne va ameți, nu avem teamă că ne vom prăbuși: brațele celor duși, pe rudă, pe sămânță, ne vor apăra. Să ne ghemuim în poala mamei și să ascultăm colindele ce vor strălumi noaptea magică a Nașterii Domnului.

Măsurăm din ochi distanța până la sufletul prietenilor; cântărim greutatea vorbelor, așa încât ele să nu atârne mai mult decât un zbor de albină.

Nicio noapte din an nu este trăită mai intens decât noaptea de Ajun. Așa, sufletul va fi pregătit să primească zilele îmbălsămate de sfințenie ale Crăciunului... În armonii cerești de îngeri, sub lumina Stelei Călăuzitoare și în murmur de colinde - care leagă pământul de cer și pe oameni de Dumnezeu, în noaptea sfântă a Nașterii Domnului - să ne dorim sănătate, bucurii și leacuri de suflet!

Ninge peste Roșiori

Vergil MATEI

E o iarnă întârziată. După vântul de azi-noapte, pe câmpia Roșiorilor din Bărăganul brăilean se așterne, ușorică, zăpada. Ici-colo, pământul înflorește, aidoma unui pumn de porumb de floricele scăpat pe o plită încinsă.

...La margine de sat, într-un Țarc de sârmă ghimpată, oi și oameni se bulucesc, frământând noroiul în picioare. Din crengile plopilor, o chiciură groasă cade spărgându-se, dispărând subit ca o frântură de solfegiu într-un ocean de furtună. Unui cioban - dintre cei tocmiți de sat - îi tremură mâna pe un catastif soios, de care atârână, la capătul unei sfori groase, un creion bont. Nu-i iese un berbec la numărătoare, și nu oricare, ci cel mai voinic. Stăpânul perdant explică cum l-a adus, în primăvară, tocmai de la Palas și cum **„ieri-alaltăieri l-am văzut pe luncă, se zărea de departe, cântărea, oameni buni, peste o sută de kilograme”**.

Pe o vreme ca asta tocmeala parcă-și pierde din interes. În sat, pe o uliță, o bătrână strigă la un „cunoscut” să se urce pe stâlp, să-i repare lumina, căci moșu-i-e pe ducă, iar de două zile tot cu lampa stă la capul lui. **„Bună și aia, babo, nu vezi că înzăpezește, unde să mă urc io acum pe stâlp?”**. **„Am să-i spun primarului”**, nu se lasă bătrâna. **„Spune-i. Zi-i să oprească și zăpada asta”**. O droaie de copii, în drum spre școală, se împarte, matematic, în două tabere. Bulgării vâjâie, spărgându-se în noroiul pe care zăpada se străduie să-l dovedească. Singur, clopoțelul spargelarma.

Ninge, ninge ușurel pe Roșiori. La ieșirea din sat, o frântură de gând: **„5 kilometri - Grivița”**. Nu vă spune nimic înscrisul acesta de pe tăblița indicatoare pe care se așează, ca o cușmă, zăpada? Roșiorii? ...Roșiorii noștri. Grivița?... Grivița noastră... Gânduri, noiane de gânduri.

...Ninge peste Roșiori.

PATINELE

(Fragment din viitoarea carte
„De ieri și de demult”)

Ionel ENE - SULTAN

Despre PATINE nu v-am zis nimic. Astea sunt jocuri de iarnă. Cu toate că apa era sărată, îngheța în zilele geroase, sub suflarea aspră a Crivățului. Toată *drăcărima* pe lac, cu sănii, cu patine, spăngi etc. Cojocel de oaie, târlici de lână, căciuli și fesuri de toate împletiturile, cizme din cauciuc și, mai rar, din piele. Amestecați, băieți și fete, ne trăgeam cu toții mucii copilăriei pe acel areal magic, dat de Dumnezeu.

Găștile toate se adunau în dreptul caselor lor. La noi, fiind mai la Crivăț, gheața era mai tare. Acolo venea puhoiul de *drăcărima*. Cel mai destoinic era vecinul Ilie Soare. Cu patine din vinclu, spangă ageră cu băț lung, ne lega sania cu o sfoară și, dintr-o dată, frâna brusc stânga sau dreapta, iar cei din sanie alunecau într-un semicerc, în chiote și hărmălaie, dacă se mai și răsturnau.

Viță Iacob, al lui Spărcăitu, avea cea mai delicată săniuță. Din profil în „T”, ușoară, cu podeț din șipci apropiate. O bijuterie! Pe zăpadă nu era bună. Se îngropa. Gagarita, colegul meu de bancă, băiatul lui nea Ștefan Anghel de la fierărie, era alt campion. Îmi împrumuta patinele câteodată, dar ce, numai eu eram colegul lui?! Fără supărare, Ioane! Toți aveam în buzunare semințe prăjite, boghi.

Între toți trebuia să fie - vezi mamă dragă - și *șărlăii*, copiii aceia needucați, care parcă voiau să facă numai rău: Lipa, George, Dudă și alți răi din sat, care se delectau cu a face rău celor cuminți și mai deștepți ca ei. Spărgeau gheața în jurul unuia, spre hazul tuturor, acesta se panica și cerea ajutor. Apreciam atitudinea celor mari, a campionilor:

- Te duci acasă de urgență, Lipo! Dacă nu, fac spanga băț, te bag cu capul în apă sau te împung cu ea în fund! Acuș te dezbrac în chelea goală. Iote-al dracului! Vrei să te fugăresc pân la Crucea Sulului?!

Luam de acasă carbid, că aveam un bidon plin, peste care turnasem tot gazul lampant din oloiul acela mare de lut, de vreo trei vedre, ca să nu prindă apă.

- Unde-i gazul, Ioane? Ce drăcii ai mai făcut? O să ne dai foc la casă, muceol!

- Stai, mamă, că nu-i așa. Carbidul nu se mai oxidează, iar gazul e la

fel de valabil. Mi-a zis mie Coromelu cum se păstrează. Mereu vine, cerând la tata, că-i fierar și lucrează cu autogenul. Ah, dacă mi-ar face și mie niște patine din alea din vinclu...

Luam doi-trei bolovani de carbid pe gheață, le dădeam foc (foc pe gheață, îți dai seama?!), toți se minunau, bolovanul cădea la fund, iar noi, țăranii, miroseam bolboroseala aceea. Pe seară, în dreptul curții de la Bâta, am pus pe o plută mică de lemn o bucată mare de carbid și i-am dat foc. ...Într-un suflet, la Bâta, care trăgea din *papiroasă*:

- Bătă, ia uite acolo! A luat foc lacul! Unde mai facem noi baie la vară?!

- Nu se poate, bitică! Numai tu și cu Bija ați scornit asta. Cred că ți-e foame, așa zic.

La librăria vestită de pe Republicii, colț cu Karl Marx, agățat la vedere, se afla un articol aparte cu eticheta: *Patine cu cheie - 57 lei*. Cine să le cumpere și unde să se dea cu ele?! În anul III eram destul de mare și inteligent. De unde, de neunde, le-am cumpărat.

Știam că am acasă o pereche de bocanci de patinaj de la vărul Relu (?). Nu-i purtam, că erau cam mici. Mă strângeau cu șosete de lână. Când, ce să vezi? Acasă, în vacanță (parcă nu mai îngheța odată lacul!), am scos ghetele din pod și le tot lărgeam de mama focului, dându-le cu cremă și untură de cocoș. Mama:

- Asta n-aveai, practicantule! Să vezi ce-o să cazi în bot cu ele. Să nu răcești, mamă!

Pe o ceață densă, după o noapte geroasă, îmbrăcat mai subțirel, eram pe lac. Puțini patinatori. De-acum, învățasem să fac rotocoale, cum să balansez brațele la înaintare, să merg cu spatele. Bocancii mă strângeau, aș fi vrut să-i tai la bombeu, dar mi-era teamă de degerătură la unghii, și nu-mi mai plăcea. Parcă nu mai aveam cu cine să mă joc, eram altfel decât alții.

Am patinat către soarele lăptos, spre est, până am zărit prin ceața groasă Crucea Sulului, masivă, albă, răsărită din câmpul viscolit - un monolit postat istoric în fundul luncii, dovadă a transumanței.

Întoarcerea a fost cu peripeții. Este bine spus, dar eu i-aș zice *frică*. Unde să te întorci? Acolo unde se aude lătratul câinilor, cu soarele în spate. Minte de copil, ce copil?! Frigul și teama mă acaparau. Gheața din spatele meu pâraia și se crăpa, ocoleam ochiurile înzăpezite, până am dat de urma patinelor, de la plecare. Eram sfârșit, cred, brumat pe umeri și pe frunte. Peripeții, inconștiență, frică.

A venit primăvara mai devreme, adio lac, adio patine!

Anul următor le-am purtat mai puțin; șurubul dublu de la cheie se tocise, bocancii erau mici, iar eu eram acum doar un viitor învățător care se delecta cu altceva: fetele! Adevărul este că nici lacul nu a mai înghețat. Patinele, în cui! Atunci: 1974. Acum: 2025.

Poveste de iarnă

Prof. Luxa CIOBANU

Vreo cincisprezece pași despart casa noastră nouă, așezată cu fața în Crivăț, de casa bunicilor care locuiesc în aceeași curte cu noi. Ies din casă înfocolită, cu hăinuța în spate, pusă peste cămășuța de noapte de finet roz, cu fular și căciulă de parcă aş merge la Polul Nord. Cu șosete în picioare, încălțată cu niște papuci de-ai mamei, alerg glonț spre casa micuță în care mă așteaptă bunicii. E întuneric afară în noaptea rece de decembrie, și ninge. Ninge de azi dimineată. Bunicul Gheorghe a făcut pârție în curte toată ziua cu lopata de lemn pe care a meșterit-o, prevăzător, de ceva vreme și pe care o ține în magazia de lemne și cărbuni. Mi-e frică de întuneric, deși în curte este un bec aprins mereu, noaptea și dincolo de gard, spre casa mătușii Țețe, becul de la stâlpul înalt, aprins și el, luminează tot colțul străzii. Mi-e frică de parcă ar fi cineva în spatele meu și m-ar urmări, așa mi-e de frică!

Mama stă în prag grijulie până ce bunica mă preia și în scurtul drum până la casa bunicilor simt imensă, multiplicată, dragostea celor două femei din universul meu de copil de 5 ani, mama și bunica.

Căci mamaia Lina, care mi-a deschis deja ușa, îmi pune protector mâna pe umeri și apoi mă ia de mână. Intru înăuntru. Las papucii în sală, un fel de hol în care bunica gătește. Îi las lângă lopata de lemn pe care mai sunt urme albe de zăpadă. Bunicii nu au curent. Au o lampă cu gaz care răspândește o lumină portocalie de la care mă dor puțin ochii, până mă obișnuiesc cu ea. E cald înăuntru și miroase a mere coapte.

În soba cizmă arde focul. Văd sub cercurile de fontă focul portocaliu, iar în cuptorul deschis, patru mere s-au copt deja, alături de câțiva cartofi. Sfârâitul merelor coapte, din care se scurge zeamă, e singurul zgomot care se aude în căsuța mică, de poveste. Căci eu așa o văd. De poveste. Poveste ca orice poveste. Poveste cu un cocoș cu o punguță cu doi bani, azvârlit în sobă ca să nu își mai ceară punguța. Soba bunicilor este ca soba din povestea Punguța cu doi bani. Și multe lucruri din casa bunicii le văd eu, la 5 ani, în poveștile citite de educatoare la grădiniță: soba, acul din pernița cu ace, măsuța micuță cu trei picioare și scăunelele din jurul ei, teancul de perne, policioara cu fluierul bunicului...

- Fluieraș de soc, mult zice cu foc...

Sunt două paturi în camera bunicilor. Un pat mare cu tăblie de lemn, cu saltea umplută cu paie, în care doarme tataia, și o dormeză cu arcuiri în care dorm eu cu mamaia. La capul patului nostru e un teanc mare cu pături, o plapumă și perine. Ca la mamaia în sat, în Livada, în Ardeal. Perinile dreptunghiulare sunt îmbrăcate cu fețe albe, cu dantele, apretate cu scrobeală, călcate cu fierul încins în care mamaia pune ciocănei și jăratec din sobă.

Mamaia mă ajută să mă dezbrac și rămân în cămășuța roz de finet. Mă bag în așternutul alb, curat, ce miroase a săpun de casă. Deși în casă e cald, așternutul e rece. Aștept ca mamaia să stingă lampa și să vină în pat. Cel mai mult îmi place când învârte ușor rotița lampei. Umbra bunicii ajunge pe tavanul alb. Mi se face un pic teamă. Bunica pare uriașă. Închid ochii. O simt pe bunica apropiindu-se de pat. Se închină cu fața spre Răsărit, spre icoană. Apoi mă întreabă:

- Tu te-ai închinat?

Mă ridic în capul oaselor și, obișnuită deja cu întunericul, mă așez în genunchi în pat și mă închin:

- În numele Tatălui, al Fiului și al Sfântului Duh! Amin!

Mă cuibăresc în poala bunicii, unde e cald și bine. Aud un fâșâit ușor de hârtie și simt degetele bunicii atingându-mi buzele:

- Deschide gura! Îmi spune șoptit și îmi vârb în gură un cristal de zahăr kandel.

E dulce, aromat și simt cum se topește încet pe limbă. Dinspre geam simt miros de mușcate. Mușcatele din glaste nu mai au flori, doar tulpini lungi, verzui, fără frunze, care, deși par a nu avea vlagă în ele, sunt vii. La primăvară, pe aceste tulpini vor da ramuri, frunze și flori, iar. Așa mi-a explicat

bunica atunci când m-am mirat că le ține degeaba la geam. Încerc să adorm. Se aude vântul șuierând.

- Viscolește! zice bunica. Dacă o ține așa încă o zi-două, ne acoperă zăpada!

- Ai băgat lopata în sală, Gheorghe? îl întreabă pe bunicul. Să nu pățim ca-n iarna lu' 54.

Îmi stau pe limbă întrebări ce așteaptă a fi rostite despre o iarnă de demult, în care mama era copil și zăpada a căzut până la streășină, dar o durere surdă în urechea dreaptă m-a podidit instantaneu. Încep să mă foiesc în pat, apoi să plâng. Dar bunica îmi cunoaște durerile, la cei 5 ani ai mei. Și le știe și leacul.

- Ai un pic de răbdare, că îți încălzește mamaia untdelemn și ți-l toarnă iute-iute în ureche!

Știu tot ritualul uleiului cald, binefăcător, care, în mai puțin de 5 minute, va ajunge în urechea dureroasă. Ulei, untdelemn, oloi, olivie, nu contează cum îi zice! E bun la durerea de ureche. Mai întâi, mamaia va coborî din pat. Apoi, va aprinde lampa și candela. Va aduce din sală uleiul. Îl va pune într-o linguriță. Lingurița o va pune pe flacăra de la candela pe care a aprins-o deja. Va încerca uleiul cu degetul. Apoi eu mă voi întoarce într-o parte, cu urechea dureroasă în sus.

- Ești gata? mă întreabă mamaia.

- Da, mamaie.

Și mamaia îmi picură încet, calm, uleiul călduț, nici prea rece, nici prea fierbinte, în ureche. Mi-aduc aminte de Sfânta Duminică, din povestea cu Fata babei și fata moșneagului, când fata moșneagului trebuia să gătească bucate care să fie nici prea reci, nici prea fierbinți. La fel și mamaia. A potrivit uleiul și mi l-a picurat încet, nici prea rece, nici prea fierbinte, iar

uleiul binefăcător mi-a alinat durerea, mi-a luat-o cu mâna, nu alta.

Mamaia mi-a pus apoi un baticuț pe cap, acoperindu-mi urechile. Și mi-a spus că niciodată, iarna, nu trebuie să stau afară cu capul descoperit, fără fular la gură și mănuși în mâini. Îmi tricotase o pereche de mănuși din lână albă, cu un deget, pe patru andrele subțiri, cu firul de lână pus pe după gât, un ochi pe față, alt ochi pe dos. Și ca să nu le pierd, mi le unise cu un fir de lână răsucit.

Deși am obosit, găsesc putere să o întreb pe mamaia de iarna aceea grea, când zăpada căzută peste oraș i-a acoperit cu totul. Oamenii, case, oraș.

- Doamne, ce a mai viscolit atunci! Trei zile a suierat vântul și a nins. Și într-o dimineață ne-am trezit cu zăpada în geam, mai înaltă decât casa. Ne-am trezit că nu mai putem să deschidem ușa, să ieșim afară.

- Și ce ați făcut, mamaie? Cum de nu ați avut lopata de lemn în sală, ca să dați zăpada?

Și mamaia îmi povestește cum s-au dezăpezit unii pe alții, săpând tuneluri prin zăpadă. Au săpat ore întregi, ca să

ajungă până la ceilalți vecini, atunci când în cartierul nostru casele erau tare departe una de alta. S-au ajutat unii pe alții. Le-au dus lemne celor care nu aveau, ca să nu moară de frig. S-au ajutat și cu mâncare, concluzionând:

- Vecinii trebuie să se aibă bine, mamaie, și să se ajute la greu! Așa trebuie!

- Și pe cine ați ajutat atunci, mamaie?

Și mamaia îmi înșiră nume pe care le-am mai auzit și altă dată. Ascult. Mamaia vorbește încet-încet. Casc de-a binelea. Mă văd prin tunelurile de zăpadă albă, alergând. Fac bulgări de zăpadă cu mănușile albe tricotate de mamaia...

- Un ochi pe față, un ochi pe dos! Uite, sunt gata mănușile albe de lână. Să le porți, mamaie! Să nu îți înghețe mănușele!

Și fiecare ochi tricatat al mănușii cu un singur deget, țesătură groasă, prin care să nu intre frigul, este un dram din iubirea fără de măsură a bunicii pentru noi. Alerg în vis prin tunelurile de zăpadă ale copilăriei, alerg captivă într-un spațiu și un timp irepetabil. Și noaptea devine zi. Și ziua nu are sfârșit.

În zilele de iarnă, uneori, copilăria se joacă alergând fără griji prin tuneluri albe de zăpadă. Și e atât de bine!

SONETE

de Vasile MANDRIC

Un vers mă roagă

Un vers mă roagă ca să-l țin în viață,
Dar pentru-aceasta-mi trebuie o rimă
Căci dacă n-ai perechea, faci o crimă
Iar strofa-atârână într-un fir de ață.

Chiar și poezia ar ieși sublimă,
Dacă-i găsești formula cea isteasă
Pe cititor, desigur, îl răsfăță,
Când și înțelepciunea îl animă.

De câte ori nu poți să mai faci față,
Atunci îți lași poema anonimă
Și n-o semna; te pui și mai învață!

Dar dacă, totuși, viața te deprimă
Citește mult și scrie; îți dau povață,
Până poezia-n suflet se imprimă!

Sonetul cu chiștoace

La ușa mea, des, cineva îmi bate
Și când deschid, el fuge pe pustii,
Dar știu eu cine vine să mă cате,
Că-i pun chemarea-n sacul cu hârtii!

Ce soartă oarbă pus-a pixu-n mână?
Pe lângă ochi, auz, mi-a dat și minte,
Gândirea mea e și peste morminte
Și mă înobilează, că-i stăpână!

De-o vreme, vreau ca lumea să-mi dea pace
Și Viitoru-mi vine, dar mă minte,
Cuvinte nu mai am, decât chiștoace!

Știu c-amintirile m-aleargă până
Prind dragostea-mi, călcată de-o mașină
Că mor și eu, de câte ori mă-ngână!

Cugetare de Ioan VĂIDEANU

Enigmă sau miracol

La început, nu fuse stea sau
superstar

Și nici cometă sau meteorit,
Nici supernovă, și nici praf stelar
Ci doar neantul fără de sfârșit.

O bilă neagră apărută-n neant
Purtând în ea întregul Univers,
Iar magicul Big Bang s-a declanșat

Și veșniciei însăși i-a dat sens.
Din jocul de fotoni, inert
La mii de ani lumină
Au părut pe firmament
Și stele, și planete (?), și lună.

Dar fenomenul straniu ridică o-
ntrebare:
Mai înainte de Big Bang ce fuse oare?
Nainte de-nceput mai fuse lume,

A fost doar haos, abis-genune,
A fost doar liniștea nainte de furtună
În necuprinsul beznei fără sclipiri de
lună?

Se va restrânge Universul
Să recreeze-un nou Big Bang
Dispare Universul, ciclic,
Sfidând al veșniciei prag?
Rămâne doar o ipoteză
Fără pretextul cel mai vag.

Având pe fond doar ipoteza
Și-n loc de aripi doar avântul
Ne-ntoarcem lesne la GENEZA:
„La început a fost Cuvântul”...

„Nostalgii cromatice”

de artistul plastic brăilean Dumitru Ștefănescu - ȘTEF

Vineri, 21 noiembrie, de la ora 16:00, la Galeria din Pod a Centrului de Creație Brăila a avut loc vernisajul expoziției permanente de pictură a artistului brăilean Dumitru Ștefănescu-ȘTEF (membru al Cenaclului Literar-Artistic „Casa Speranței”), intitulată „Nostalgii cromatice”. Este vorba de un proiect de suflet al artistului brăilean - pictor, grafician și caricaturist de talie internațională - al cărui debut expozițional, în pictură, a avut loc în anul 1972.

Picturi în notații precise, cu detalii cromatice din natură

În deschiderea evenimentului, doamna Alina Sulicu, managerul Centrului Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale (Centrul de Creație) Brăila, a prezentat aspecte din CV-ul artistului brăilean și a dat citire cronicii trimise prin e-mail de Eugenia Dumitru, critic de artă din București.

Dumitru Ștefănescu-ȘTEF a debutat în grafica umoristică în anul 1992, iar în pictura naivă în anul 1997. Are în palmares nu mai puțin de 25 de expoziții personale - 14 de pictură și 11 de grafică de șevalet - și a publicat caricaturi în revistele *Urzica*, *Bulă*, *Șopârla*. A participat cu lucrări la numeroase saloane și expoziții de grup din țară și străinătate, iar o parte dintre lucrările sale de pictură și grafică satirică au ajuns în muzee și colecții din Franța, Olanda, China, Anglia, Japonia, Bulgaria, Brazilia și Spania. Redăm în continuare cronică semnată de Eugenia Dumitru: „Născut în orașul dunărean cu sălcii, Brăila - pe unde au trecut, de-a lungul timpului, Hariclea Darclee, Panait Istrati, Ana Aslan, Mihail Sebastian, Perpessicius - pictorul,

graficianul și caricaturistul Dumitru Ștefănescu-ȘTEF a privit marea, a mângâiat cu ochiul plasticianului Dunărea și, vrăjit de frumusețea sălbatică a locurilor de baștină, cea care l-a călăuzit permanent și a fost sursa primară a

inspirației sale, a intrat pe lista personalităților brăilene, urmându-și, însă, propria sa cale și desăvârșindu-și propriul stil independent. Lucrările lui Dumitru Ștefănescu-ȘTEF sunt adevărate explozii de culoare. Linia fină a picturilor sale ține permanent în strună exuberanța trăirii. Pictorul nu descrie spații vaste, ci doar surprinde în notații precise detalii de natură. Dumitru Ștefănescu-ȘTEF este un artist al luminii interactive, dinamica turburentă a limbajului luminos impresionează spațiul, astfel că materia picturii se transformă, în multe cazuri, în strigăte mute ale unui simbolism expresionist...”

Prezentă la eveniment, doamna prof. Constanța Munteanu a menționat: „Lucrările - multă lumină ce apare printre copaci primăvara și face ca frunzele moi și delicate să devină transparente. Lumina împrăștiind praf de stele pe suprafața apei, filigranând pământul când se strecoară printre pietre. Creasta unei fură verdele, și el transparent, al arborilor, pentru o clipă doar, căci lumina reîntră în drepturi”.

La final, ȘTEF i-a mulțumit d-nei manager Alina Sulicu pentru găzduirea, în Galeria din Pod, a celor 30 de lucrări donate municipalității, lucrări care vor face parte din Patrimoniul cultural brăilean.

Consemnări de Marian GHEORGHE

EPIGRAMA de Ionel NEGRUȚ

DILEMĂ DE CRĂCIUN

Rețeta-i pe hârtie
Dar mintea tot mi-o storc,
Cum pot să fac piftie
Când nu am cap de porc?!

PREPARATE DIN PORC

De Crăciun e jale,
Stau pe lângă sobă
Și presar în oale
„Praful de pe tobă”.

NOROC PORCESC

După porcul consumat,
Presupus cu dioxină,
Analiza l-a calmat;
Nu avea decât... trichină!

RENAȘTERE BENEFICĂ

Crăciunul pentru noi
Rămâne plin de har,
Ce dacă sunt nevoi
Scăpăm de porci măcar.

MOTIVATIE

Strigă o mulțime'n stradă,
Iarnă e, dar nu îi pasă,
Stă în frig și în zăpadă
Că-i mai cald decât în casă.

MIGRAȚIE CU CÂNTEC

Cucu' pleacă de la noi
Până se așterne neaua,
Iar în frig, bolnavi și goi
Ne mai cântă „cucu'veaua”.

FĂRĂ CUVINTE

În van se tot insistă
Cum s-au ajuns boierii
Cât timp la noi există
O „masă a tăcerii”.

FIDELITATE

Reforma, nu mă'nșel,
Cu artă'i gătită...
Doriți și un model?
„Coloana infinită”.

NEVROZE

Nu mai am ce pune'n oală,
Lemne n-am și totu-i scrum,
Nu mai pun la îndoială,
Societatea-i de... consum.

AUTOSTOP

De nivelul de taxare
Al mașinii, nici că-mi pasă,
C-am ajuns un om cu stare;
Stau acasă.

„...Cu flori de păpădie”

***Creație literară premiată
în Spania (2016), la decernarea
Diplomelor de Excelență -
eveniment anual organizat
de „Occidentul Românesc”***

Lică BARBU,
coordonator al proiectului pentru copii
„NINO-NINO”

- Lucrare de control!, a tunat, ca o comandă soldătească, vocea profesoarei de matematică, imediat când a intrat în clasă. Fără a mai răspunde la salutul elevilor din clasa a șaptea, a dat drumul catalogului să cadă pe catedră și a trecut direct la enunțul problemei de matematică.

De le cădea în cap elevilor tavanul clasei și nu ar fi fost așa de șocați ca de „furtuna” profesoarei, iar zgomotul sec al căderii catalogului pe catedră a venit ca un tunet al unui fulger pornit din senin.

Copiii erau obișnuiți cu exigențele doamnei profesoare. Foarte severă. Pic de zâmbet nu vedeai la ea. Era un „militar” convins în disciplina școlară și nimeni nu mișca în front la ora ei.

Până și îmbrăcămintea ei era ca un echipament special de luptă. Pantaloni până, trași în cizme mulate pe picior, jachetă cu epoleți și nasturi de metal, închisă până-n gât, iar pe cap purta întotdeauna o șapcă de soldat din legiunea străină. Lipseau doar un pistol și o grenadă la brâu. Și ca să fie tabloul complet, ar fi mers și o mitralieră rabatabilă. O lopățică de tranșee nu era cazul. Avea niște unghii cât cupele de excavator!

Nota 7 acordată unui elev era cea mai mare indulgență pe care o acorda. Singurul care mai primea câte un 8 era Ștefan, cel mai bun din clasă la matematică. Era premiat la olimpiade, dar tot nota 8 primea.

- Se poate și mai bine, îi murmură tăios cerberul pedagogic.

Liniștea s-a așternut peste elevii cufundați cu năsurile în lucrările lor. Doar secunde pașilor profesoarei care trecea printre bănci, ca o strategie de supraveghere, ritmic, la secundă, fără greșală, cu precizie matematică, se auzeau în clasă, ca ceasornicul unei bombe, pus să muște cu secunde lui din concentrarea elevilor asupra calculelor.

Ici-colo, broboane de transpirație de pe fruntea elevilor, cădeau clipocind ca o picătură chinezească pe lucrările albe, întinse ca un deșert nemărginit.

Brusc, „ceasornicul” s-a oprit. Copii au ridicat capul surprinși, dar și ușurați de ticăiala pașilor. Profesoara a auzit un zgomot pe care îl avea în arhiva ei audio, însemnat ca o alarmă. Nu putea greși. Radarul ei de luptă nu o înșela. Era zgomotul cel mai atent studiat, cel mai puternic înregistrat în memoria soldatului cu licențe matematice, gata de război. Îl putea auzi și dintr-un milion de bruiaje audio transmise în eter. Era primul pe lista de alarme inamice, era un zgomot comun în orele de extemporal, era zgomotul unei hârtii numită *fișuică*. A localizat atentă sursa și s-a dus glonț spre Ștefan. Ținta ochită privea cu spaimă atacul. Ștefan a încercat o manevră de inducere în eroare și, împăturind hârtiuța, a ascuns-o repede în buzunar.

- Scoate imediat fișuica!, a scrâșnit nervoasă profesoara.

- Dar, doamnă profesoară, nu este ce credeți...

- Ești și obraznic!... Adică tu, care te crezi cel mai bun la matematică, tu, care iei niște amărâte de cartioane numite *diplome* la olimpiade, tu, pitagoristul epocii, copiezi!?... Ca să vezi!... Matematicianul clasei copiază la o simplă lucrare de control. Mvaaai!... Și lumea te crede un erou. E clar! Dă-mi imediat fișuica!

- Vă rog să mă credeți... eu nu..., a șovăit Ștefan.

Profesoara n-a mai avut răbdare și, smucindu-l un pic, l-a controlat în buzunar și i-a luat hârtiuța, cât și lucrarea de pe bancă.

- Tupeul tău îmi deranjează ora. Te rog să ieși imediat din clasă! Ia-ți și bagajul!... Tot e ultima oră de curs. Mâine să vii cu părinții la cancelarie!, a turuit profesoara în drum spre catedră, fluturând hârtiuța ca o dovadă a infracțiunii lui Ștefan.

- Mama și tata muncesc în Spania. Nu sunt acasă. Locuiesc cu bunicul, a răspuns Ștefan cu o voce scăzută, îndreptându-se spre ieșire.

- Cu bunicul, cu bunica, cu pisica, vii cu cine răspunde de tine! Vom vedea cât de *matematecian* ești cu nota scăzută la purtare, îl ironiză profesoara punând punct situației.

Spre sfârșitul orei, elevii au adus, tăcuți, hârtiile cu rezolvările, așezându-le pe catedră, și au ieșit din clasă. Profesoara a rămas să corecteze lucrările.

O bagatelă pentru ea. Din trei tăieturi cu roșu și acordarea unor note care nu depășeau nivelul notei șase, putea să plece satisfăcută. A început cu lucrarea lui Ștefan. Nici nu a citi-o și a scris cu roșu un doi cât pagina de mare.

În timpul corectărilor ceva o neliniștea. Privea cu coada ochiului fișuica lui Ștefan. Ceva o irita, dar îi scormonea și curozitatea. Îl știa pe Ștefan ca un bun matematician, nu învăța pentru note, asta era clar. Îi plăcea să scotocească prin tainele matematicii și venea mereu la problemele grele cu soluții surprinzătoare. Atunci ce? De ce? Îndoilele că acea hârtiuță nu

„...Cu flori de păpădie”

(Urmare din pagina 15)

era o fițuică îi dădeau târcoale... **„Nu se poate... Nu cred... E un hoț, am simțit eu. Nu avea cum să ia el atâtea premii la olimpiade...”**, erau alte gânduri care au pornit lupta din mintea ei.

Nu mai analiza lucrările. Nota fiecare lucrare cum îi dădea mâna, la întâmplare. Știa din catalog ce rezultate avea Ștefan. Nu era așa bun și la alte materii. Excela la matematică. Atât.

„Atunci, îmi pun un semn de întrebare: de ce la matematică? Voia să mă înfrunte pe mine? Să-mi demonstreze că e mai bun ca mine? Nu știe cu cine se pune, nu știe ce adversar are în față pe tabla de calcule. Îl voi distruge, îl voi minimiza ca cel mai slab elev, îl las corigent”, erau frământările doamnei profesoare.

Tensiunea dintre orgoliul de căpitan încrezător pe câmpul de luptă, cu strategii fixe de atac, de a obține victoria cu orice preț, și îndoiala că acest Ștefan este un luptător cinstit, a crescut până la punctul de a deschide dovada infracțiunii, adică fițuica...

A doua variantă a cedat. Era singura alegere de a ști cine e mai bun, cu toate riscurile. Cu un tremur specific spionului aflat în căutarea misterului, cu acea emoție că va

descoperi altceva decât crede, profesoara deschise hârtiuța împurcată.

În hârtiuța mototolită era o floricică de păpădie, iar pe hârtie scria, cu litere atent caligrafiate, cuvinte scrise de un copil cu respect pentru oameni mari, clar, simplu și emoționant:

„Cu ocazia zilei dumneavoastră de naștere, vă doresc liniște, iubire, dragoste de viață și nu uitați că viața nu e matematică! La mulți ani!”

Doamna profesoară a rămas cu ochii în gol. Timpul s-a oprit în gânduri. Pielea vibra, iar respirația se poticnea cu noduri în gât. N-a mai rezistat și a izbucnit în plâns. Lacrimi picurau ritmic, cu precizie matematică pe „fițuica” lui Ștefan.

„Ce-am făcut? În nemernicia mea am distrus un suflet. Un suflet de copil. Am și uitat de ziua mea. Ștefan știe. Ștefan mă iubește, și eu?... Doamne!, sunt demnă de tras timpul înapoi, să repar ce-am distrus. Cum am putut să fac asta?”, erau gândurile profesoarei, ce veneau valuri-valuri peste inima șocată de greșeala unui orgoliu de pedagog.

Îi examină lucrarea și observă că răspunsul la problemă era corect. În plus, Ștefan scrisese logica rezolvării, cât și o variantă

de rezolvare a problemei, inversând datele.

Nici nu mai realiza dacă aplicase corect datele problemei. Ce mai conta? Se simțea mică, mică de tot. Chipul ei arăta ca un luptător ce a pierdut bătălia și a fost învinsă simplu, printr-un firesc uman la îndemâna tuturor, IUBIREA.

S-a ridicat de la catedră și s-a apropiat de fereastră. Și-a scoas jacheta sobră, de soldat, și a rămas într-o ie adevărată, țărănească, garnisită cu dantelă și fir auriu. O avea de la mama, de atunci... când prima ei dragoste a cerut-o în căsătorie. O poartă mereu, ca un dor nemărginit după omul ei drag ce s-a prăpădit de cancer. Anii au trecut și ea s-a transformat într-o piatră rece și dură, păstrând închisă în ea o inimă sfâșiată de durere. Lacrimile se uscau înainte de a răbufni prin piatră.

Exteriorul atitudinilor ei o ajutau să reziste în fața pierderii clipei iubirii eterne, clipa iubirii la optsprezece ani, când zborul în viață pleacă spre stele.

Privind pe fereastră, timpul curgea spre amintiri din copilărie, acolo, în satul din câmpie, cu acea fetiță pusă pe nebunii, cu nukul din curte, în care se urca să vadă orașul ca un vis îndepărtat, cu Ion al ei ce o păcălea, cerându-i să închidă ochii, să-i facă o surpriză, și o săruta pe nepregătite cu o floare de

păpădie în gură... cu... și timpul se frângea în dorul de Ion. Aici era pragul frângerii aripilor în nebunia vieții. **„Cum am putut?”**, răsună ecoul din inima ei. Timpul real trecea și afară se înserase. Profesoara a pășit încet spre banca lui Ștefan și a mângâiat pupitrul. Lemnul păstra adierea căldurii dăruirii pentru ea. Un sentiment îi răbufni în inimă. O iubea ca pe mama lui. Părinții

lui plecați în alte lumi, el singur cu bunicul - un suflet căutător de iubire... Și eu?... Eu sunt nimic pe lângă mărinimia lui.

Două lacrimi gemene alunecau strecurând suferința.

A mers la catedră, a strâns lucrările și a ieșit, aruncând într-un coș de gunoi jacheta soldățească.

A doua zi, Ștefan a găsit pe bancă lucrarea lui. O floricică de păpădie se odihnea pe pagina lucrării împovărată de roua dimineții.

Nota 2, scrisă mare cu roșu, era tăiată și alături era trecută nota 10. Mai jos, era scris tremurat, cu litere din suflet, simplu, magic, emoționant de sufocant: **IARTĂ-MĂ!**

EPIGRAMĂ

de Ionel JECU, referitoare la profesoara din creația lui Lică Barbu „...Cu flori de păpădie”

Sper să nu greșesc defel,
Ori cumva să am vedenii,
Seamănă cu Isoscel,
Ce-a jucat în Liceenii.

Cea mai puternică forță din Univers

După secole de studii și controverse, oamenii de știință din toată lumea au ajuns la concluzia că, indubitabil, există o forță în Univers căreia, până acum, știința nu i-a găsit încă o explicație. Este o forță care le include și le guvernează pe toate celelalte și care se află în spatele oricărui fenomen care operează în Univers. Această forță universală este IUBIREA. Într-o scrisoare pe care marele Albert Einstein a trimis-o fiicei sale, Lieserl, acesta afirma că iubirea este Dumnezeu și Dumnezeu este iubire. „Această forță explică totul și dă sens vieții. Când vom învăța să dăruim și să primim această energie universală, dragă Lieserl, vom fi afirmat că iubirea învinge totul”, a spus celebrul fizician.

Scrisoare pentru Lieserl Einstein

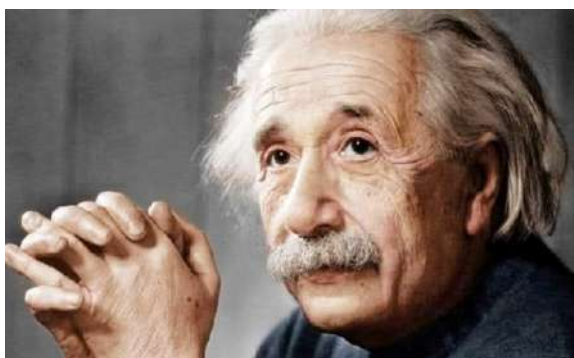
La sfârșitul anilor '80, Lieserl, fiica celebrului geniu, a donat Universității Ebraice 1.400 de scrisori scrise de Albert Einstein, cu ordin de a nu le publica conținutul decât la două decenii de la moartea sa. Aceasta este una dintre ele, scrisoare pentru **Lieserl Einstein**.

„Când am propus teoria relativității, foarte puțin m-au înțeles, iar ceea ce voi dezvălui acum pentru a transmite omenirii se va ciocni cu neînțelegerea și prejudecățile din lume. Vă rog să păziți scrisorile cât va fi nevoie, ani, decenii, până când societatea va fi suficient de avansată pentru a accepta ceea ce voi explica mai jos.

Există o forță extrem de puternică căreia, până acum, știința nu i-a găsit o explicație formală. Este o forță care le include și guvernează pe toate celelalte și se află chiar în spatele oricărui fenomen care operează în Univers și nu a fost încă identificată de noi. Această forță universală este **IUBIREA**.

Iubirea este Lumina care îi luminează pe cei care o dăruiesc și pe cei care o primesc. Iubirea este gravitație, pentru că îi face pe unii oameni să se simtă atrași de alții. Iubirea este putere, pentru că înmulțește tot ce avem mai bun și permite umanității să nu se stingă în orbirea egoismului ei. Iubirea se dezvăluie și se revelează. Pentru iubire trăim și murim. Iubirea este Dumnezeu și **Dumnezeu este Iubire**. Această forță explică totul și dă sens vieții. Aceasta este variabila pe care am ignorat-o prea mult timp, poate pentru că ne este frică de iubire, pentru că este singura energie din Univers pe care omul nu a învățat să o conducă după bunul plac.

Când oamenii de știință au căutat o teorie unificată a Universului, au uitat cea mai puternică forță nevăzută. Pentru a da vizibilitate iubirii, am făcut o simplă înlocuire în cea mai faimoasă ecuație a mea. Dacă în loc

de $E = mc^2$, acceptăm că energia de vindecare a lumii poate fi obținută prin iubire înmulțită cu viteza luminii la pătrat, ajungem la concluzia că iubirea este cea mai puternică forță care există, pentru că nu are limite. După eșecul umanității în utilizarea și controlul celorlalte forțe ale Universului care s-au întors împotriva noastră, este urgent să ne hrănim cu un alt tip de energie...

Dacă vrem ca specia noastră să supraviețuiască, dacă vrem să găsim sens vieții, dacă vrem să salvăm lumea și fiecare ființă sensibilă care o locuiește, iubirea este singurul răspuns.

Poate că nu suntem încă pregătiți să facem o bombă a iubirii, un dispozitiv suficient de puternic pentru a distruge în întregime ura, egoismul și lăcomia care devastează planeta. Cu toate acestea, fiecare individ poartă în sine un mic, dar puternic generator de iubire a cărei energie așteaptă să fie eliberată. Când vom învăța să dăruim și să primim această energie universală, dragă Lieserl, vom fi afirmat că **iubirea învinge totul**, este capabilă să transcendă totul și orice, pentru că iubirea este chintesența vieții.

Regret profund că nu am reușit să exprim ceea ce este în inima mea, care a bătut în liniște pentru tine toată viața. Poate că e prea târziu să-mi cer scuze, dar timpul este relativ, trebuie să-ți spun că te iubesc și datorită ție am ajuns la răspunsul suprem!

Tatăl tău, **Albert Einstein**”

(sursa: Mistere, Curiozități, Cultură)

Mioara MANOILĂ

GÂNDURI ÎN SINGURĂTATE

MOTTO. Scrisoare către soțul meu: vino când vrei, mă duc să cumpăr viață.

Am scos de ieri tot vinul din câmară,
Carafa e pe masa de afară
De vrei să vii, e poarta larg deschisă
Și vântul bate-n toamna indecisă.

Mai vino pe la Dunăre, prin vară,
Să pescuim tăceri de-odinioară,
Iar dacă vrei, pe-o stradă oarecare,
Să ne-nțâlnim măcar din întâmplare.

Sau, hai la mall, că vinde regăsire
Și nu vor bani, dar cu o amăgire
O cumpăr eu, să o găsesc la cină,
Cu apă și cu praf de vitamină.

Vino în vis, că-n fiecare noapte,
Visez că m-am născut singurătate
Și-aș vrea ca vreo trăire să nu-mi fie
Vreun mic păcat, în loc de bucurie.

Te-aștept oricum, la fel ca prima oară,
Dar... e târziu și iar se face seară.
Mă iartă, dar! Mă duc să cumpăr viață.
Ce-a mai rămas din ultima chitanță.

TE AUD

Lucia PĂTRAȘCU

Doamne,
Te aud cum în noapte de gând
Tu mă chemi la Lumină curată,
Nelăsându-mi puterea să vând
Pe-un pitac, Veșnicia Ta!... Toată!

Te aud cum mă cauți mereu
În cenușa uitării de mine
Și-mi așezi neîntrerupt
curcubeu!...
Să-mi ridici strălucirea la Tine!

Te aud cum ești trist, uneori,
Când mi-e pasul pierdut în zăbavă...
Rătăcit printre cețuri și nori...
Și rănit de o vină bolnavă...

Te aud cum asculți ruga mea!...
Și-mi așezi ploaie blândă pe pleoape!...
Solidar să mă-ngemăn cu ea,
Ca să-ți fiu, tot mereu, mai aproape!...

(poezie din volumul **Rugă**,
Editura Olimpiada, Brăila, 2011,
care poate fi găsit pe raftul bibliotecii
As. CARP „Ana Aslan”)

Facerea mămăligii

Ghinea MITREA

A fost o vreme când munca voluntară era ceva obișnuit pentru mulțimea de salariați. Apoi, pentru a i se da acesteia o mai mare semnificație participativă, sintagma s-a cosmetizat cu adăugirea *patriotică*. Că era pentru binele patriei - să zicem că așa este, dar că era chiar voluntară este cel puțin discutabil, având în vedere că listele nominale cu cei desemnați să o îndeplinească erau întocmite de secretarii de partid, împreună cu președinții de sindicat și secretarii UTC. Iar cine era trecut pe listă, n-avea încotro și trebuia ca, a doua zi dimineată, să fie „echipat” pentru munca în aer liber - o zi întreagă, de dimineată și până seara, în agricultură.

Așa se întâmpla în fiecare toamnă, înainte de 1990, și nu doar lumea salariată era obligată la această prestație voluntar-patriotică, ci și copiii de vârstă școlară, începând cu cei de clasa a V-a. Toți, înainte de a intra la cursuri, în septembrie, timp de două-trei săptămâni, făceau voluntariat la cules de legume și struguri.

Într-o astfel de toamnă, la mijloc de septembrie 1972, când lucram la secretariatul de redacție al cotidianului județean „Înainte”, a venit redactorul șef Valeriu Stoiu și m-a atenționat ca, atunci când întocmesc macheta paginii întâi, undeva mai sus de jumătatea acesteia, să las un loc de cinci cuadrați, pe două coloane, unde va intra ceva scris de Fănuș Neagu, care, în acea dimineată, era deja plecat în Insula Mare a Brăilei, cu mașina redacției, să se documenteze în legătură cu munca voluntar-patriotică la recoltatul porumbului.

Ar mai fi de spus că, cei veniți din oraș, îndeosebi personal TESA din fabrici, uzine, instituții și sănătate, participau doar la o etapă a strângerii recoltei de porumb. De fapt, recoltatul era făcut de combine, care tăiau cocienii și scoteau știuleții pe care-i descărcau mormane la capătul tarlalelor. Aici lucrau orașenii la

depănșarea știuleților pe care-i puneau în alte mormane, de unde erau duși la silozuri.

Ce documentare să facă Fănuș Neagu? Ce urma să scrie? Eram curios și aveam să aflu acest lucru pe la ora 14, când el s-a întors din Insulă. Până atunci, însă, am făcut treburile obișnuite - de citire și corectare a materialelor scrise de redactori, pe care le-am pus în cele trei pagini ale ziarului de a doua zi (pagina a patra era doar cu știri externe), apoi le-am trimis la tipografie prin curierul Lică Moscovici, împreună cu machetele, pentru ca zețarii și linotipisti să aibă ce lucra. La acea vreme, textele se culegeau cu litere de plumb, iar fotografiile erau realizate pe matrițe din zinc; o astfel de matriță aveam și cu semnătura lui Fănuș Neagu, pe care urma s-o pun sub textul ce va fi scris de acesta.

Când a sosit, am constatat că, în Insulă, el fusese însoțit de un redactor de-al nostru, George Perfilov, și de Nicolae Grigore, corespondentul ziarului „Scânteia” pentru județul Brăila. Perfilov s-a dus la colegii de la secția de agricultură a ziarului (Ion Petică și Gheorghe Ștefan) cu care, împreună, urmau să facă o relatare a situației la zi, cu

cifre despre campania agricolă de toamnă. Corespondentul „Scânteii” a intrat în biroul redactorului șef și, de la telefonul de acolo, a informat despre el știe ce. Nicolae Grigore se numea și era cunoscut ca și „Mărășanu” (își adăugase, astfel, un nume literar, fiindcă se născuse la Mărășu). Era o prezență aproape permanentă în redacție întrucât, în acest fel, afla imediat detalii despre evenimentele din Brăila care îl interesau.

Fănuș Neagu s-a instalat la o masă din secretariat și a terminat repede ce a vrut să scrie despre munca voluntar-patriotică din Insulă. La ora 15 aveam textul dactilografiat în față, cu viza redactorului șef pusă sus, în dreapta filei A4. Am citit cu atenție totul, mai întâi, însă, titlul pus de autor: *Facerea mămăligii*. Apoi, dacă mai țin bine minte, așa că reproduc aproximativ, din memorie, textul începea cam așa: „*O dimineată obișnuită de toamnă, cu vânt domol, care poartă cail salbatice ce lovesc cu copitele frunzele sălciilor și plopilor de pe malul drept al Dunării, când, de acum, soarele s-a săltat curios, dincolo de Munții Măcinului, să vadă cum un tăvălug de orașeni se revarsă din autobuzele cu care au fost aduși la fermele din Insulă, pentru a da o mână de ajutor la scoaterea la iveală a coloritului auriu al boabelor rânduie în pănușii de păpușoi*”. Și, uite-așa, cu constatări însoțite de metafore și comparații, a continuat pe vreo trei sferturi de pagină, că a trebuit să citesc de câteva ori, cu pauze de memorare, pentru a înțelege deplin fiecare propoziție. El a scris despre ce a văzut și a simțit în acea zi de septembrie 1972, încheind în stilul său această *facere a mălaiului pentru viitoarea mămăligă, pe care o vor mânca și toți cei ce au dat ajutor la culesul*

porumbului.

Frumos, nimic de zis, dar caseta cu cele scrise de Fănuș urma să-mi facă probleme. Pe la ora 16, a venit sumarul de știri ce avea să fie transmise pe flux de către Agerpres, iar în primul rând era menționată o vizită a *tovarășului* la o întreprindere din Capitală și o cuvântare. Era clar că paginile 1 și 3 ale ziarului, ce erau în facere, trebuiau modificate. Și așa s-a și întâmplat, însă caseta cu cele scrise de Fănuș Neagu am lăsat-o în pagina întâi, undeva în dreapta, dar mai sus de jumătatea acesteia, ca să fie văzută semnătura și să determine cititorii să cumpere ziarul - așa cum îmi ceruse redactorul șef.

Pe aproape de miezul nopții, ziarul de a doua zi era gata să intre la tipar. Trei pagini aveau, deja, BT-ul (bun de tipar) dat de omul pentru controlul presei, de fapt cenzura care verifica tot ce se imprima în tipografie, inclusiv afișele pentru teatru și film, ba chiar și invitațiile pentru nunți. Nimic nu putea trece fără ștampila BT. Toată echipa de serviciu era în așteptare ca acel cenzor, pe numele său Anghelescu, să termine de citit *alba* paginii întâi - așa i se spunea ultimei corecturi. Când, de acum, se făcuse ora 12 noaptea, am fost chemat la el, ceea ce nu era de bine. *Alba* avea dangaua pe ea (ștampila de interdicere a tipăriturii) iar caseta cu cele scrise de Fănuș Neagu încercuită cu roșu.

- Nu se poate publica pagina așa, mi-a zis el. Sunt două lucruri nepotrivite: e prea aproape de începutul cuvântării și apoi titlul - pare o bășcălie la ce spune tovarășul. Cum adică *Facerea mămăligii*? Titlul trebuie schimbat, altfel pagina nu primește BT-ul!

Cele spuse de acest cerber care veghea atent să nu se strecoare vreo *șopârlă* în ceea ce se tipărea, trebuia luat în considerare. Urma să mut caseta lui Fănuș mai jos, sub alt material, și să modific titlul, dar mai întâi să-l informez cu aceste modificări pe redactorul șef, pe care l-am sculat din somn cu telefonul. Acesta, când a auzit despre ce e vorba, a rostit un început de înjurătură gen *Tu-i Paștele...* dar s-a oprit imediat, știind că telefonul este *ascultat*. I-am propus ca, la titlul casetei lui Fănuș, să pun înainte sintagma *Ajutor pentru...* Poate așa va fi acceptat de cenzură. Am primit aprobarea și, după vreo jumătate de oră, i-am dat lui Anghelescu o altă *albă*, cu caseta mai jos, având titlul *Ajutor pentru facerea mămăligii*. Când a văzut modificările, a dat din cap a îngăduință și a pus BT-ul dorit.

A doua zi, potrivit uzanțelor, după mai bine de 16 ore de muncă, eram liber, dar m-am dus la redacție, așa cum aveam obiceiul. Era aproape ora 11 și am aflat că ambii șefi (redactorul șef Valeriu Stoiu și adjunctul său, Contantin Turtoi) au fost chemați la primul secretar al județului. Intuiam că sigur era în legătură cu cele raportate de cenzură. Și așa a și fost, am putut afla când cei doi au venit în redacție, poposind la secretariat. Mă așteptam ca și eu să primesc o muștruluală, bineînțeles, nemeritată, așa că așteptam să văd ce se întâmplă. Surprinzător, însă, cei doi au intrat veseli în secretariat, chiar râzând de ceva și cu chef de vorbă. Era de serviciu Gheorghe Climatiano și tehnoredactor Radu Dragostin, iar șeful i-a zis acestuia din urmă să închidă ușa pe dinafară și să nu lase pe nimeni înăuntru, după care adjunctul Turtoi a pus pe masă două sticle de vodcă poloneză care aveau în interior câte un fir vegetal de nu știu ce plantă, care-i dădea băuturii o anume aromă.

Priveam nedumerit și nu înțelegeam ce se întâmplă. După ce Turtoi a umplut patru pahărele cu vodcă, Stoiu a spus cu veselie:

- Felicități-l pe noul redactor șef! și a ciocnit paharul cu Turtoi.

Cum nu doar eu, ci și secretarul Climatiano nu înțelegeam despre ce este vorba, Stoiu ne-a pus în temă, că el va pleca la Academia „Ștefan Gheorghiu”, iar în locul său a fost numit Constantin Turtoi. Apoi, și că, mai întâi însă, a trebuit să-i explice primului secretar cum este chestia cu metafora cailor

sălbatici care, împinși de vântul dimineții, bat cu copitele în frunzele sălciilor. Că totul este o figură de stil inofensivă și nicidecum un mesaj secret adresat eventualilor dușmani ai poporului. A încheiat cu ochii la Turtoi:

- Măi Tetele, dacă mai vine Fănuș la redacție și îl convingi să scrie ceva, ai grijă să le pui căpestre și zăbale trainice cailor, ca să nu mai dea cu copilele aiurea, creând suspiciuni. Adu-i pe pământ, înhămați la căruțele încărcate cu porumbul destinat viitoarelor mămăligi!

...A fost o glumă atunci, însă Turtoi avea să pătimească ceva identic tot din cauza porumbului - nu cel pentru mălai, de făcut mămăligă și nici din cauza cenzurii, ci în urma unui articol semnat de scriitorul Petre Pintilie, despre realizările de la IAS Urleasca, având ca titlu: *Ningea în Bărăgan*. Mai marele județului i-a reproșat lui Turtoi că acceptă titluri aiurite, izvorâte din mințile unor condeieri care sunt rupti de realitatea socialistă. *Păi - i s-a spus - ce importanță are că ningea, iar autorul a mers prin zăpadă de la un grajd de vaci la altul, să vadă cum oamenii pun în iesle porumb verde, însilozat în toamnă? Esențial este că vacile mănâncă, astfel, cu poftă, pe satureate, și dau mai mult pentru hrana populației. Acesta trebuia să fie titlul articolului!*

...Ce-ar mai fi de spus? Desigur, multe. Dar despre acestea, poate, într-o altă istorisire din vremuri de altădată, când ziariștii trebuiau să-și treacă creațiile prin furcile cenzurii.

Virginia Stanciu

- o scriitoare care și-a descoperit vocația la o vârstă venerabilă

Virginia Stanciu, 77 de ani, membră a Cenaclului Literar-Artistic „Casa Speranței” Brăila și a Societății Scriitorilor Galați, și-a lansat trei volume de fabule într-o singură zi, la Colecțiile Etnografice - Muzeul Brăilei „Carol I”. Au fost prezenți membri ai cenaclului, scriitori, dar și un mare număr de copii și cadre didactice, care s-au arătat încântați de fabulele colegei noastre de cenaclu.

Inginer agronom pensionar, **Virginia Stanciu** și-a lansat, pe 20 octombrie 2025, volumele „Lumea copiilor: fabule”, „Fabule” și „Fabule: întâmplări neașteptate” la Casa Alexiu (Strada Polonă 14) - Colecțiile Etnografice ale Muzeului Brăilei „Carol I”, în prezența unui mare număr de copii, cadre didactice și scriitori brăileni. Tripla lansare de carte pentru copii s-a realizat în cadrul Hub-ului cultural „Etnoliteratura”, moderator fiind dr. **Brîndușa Ilie**, muzeograf la Serviciul Cercetare, Documentare, Valorificare - Muzeul Brăilei „Carol I”. Volumul „Lumea copiilor: fabule”, a apărut la Editura Lucas Brăila, în 2024, volumul „Fabule”, a fost publicat la Editura Larisa, Câmpulung, în 2025, iar volumul „Fabule: întâmplări neașteptate”, la Editura Sfântul Ierarh Nicolae Brăila, tot în anul 2025.

Colega noastră de cenaclu, care s-a apucat de scris la vârsta de 75 de ani, este o adevărată revelație pentru lumea culturală a Brăilei: în doar doi ani, a publicat 10 cărți de fabule și două cărți de poezii și are în pregătire cel de-al 13-lea volum. La evenimentul descris mai sus au fost prezenți: scriitorul **Sterian Vicol**, membru al Uniunii Scriitorilor din România, redactor șef al revistei de cultură „Porto Franco” Galați, scriitorul **Aurel Furtună**, președintele Cenaclului „Casa Speranței” Brăila, scriitorii **Vasile Mandric**, **Vergil Matei**, **Nicolae Matei** și **Lică Barbu** - de asemenea, membri ai Cenaclului „Casa Speranței”, precum și elevii claselor a III-a A, a III-a B și a IV-a B de la Școala Gimnazială „Ion Băncilă” Brăila, coordonați de prof. înv. primar **Simona Dumitru**, prof. înv. primar **Mihaela Bajenaru** și prof. înv. primar **Oana Anghel**.

Născută la Brăila, unde a urmat școala primară, gimnaziul și liceul, Virginia Stanciu a absolvit Institutul Agronomic din București, devenind inginer agronom. Nu a profesat, însă, la Brăila, pentru că destinul a dus-o la Domnești, Argeș, unde s-a căsătorit și a lucrat ca agronom. Acum, însă, pensionară fiind, s-a întors în orașul natal și s-a dedicat scrisului. Scriitoarea este nelipsită de la întâlnirile Cenaclului „Casa Speranței” Brăila, dar și de la evenimentele culturale ale urbei. (**Marian GHEORGHE**)

Cocoșul și ariciul

Cocoșul, dis-de-dimineată,
S-a trezit cu ariciul în față
Și, mirat, l-a întrebat:
- De ce nu te-ai culcat?
Că întotdeauna, când mă scol,
Tu ești culcat, nu în control!
Ce-i cu tine, de ce-ai întârziat?
S-a crăpat de ziuă și n-ai plecat?
Ariciul, fără de vlagă, îi spune:
- Mie îmi place să fie ordine.
Și-au năvălit deodată, în noapte,
Melci fără cochilie și broaște,
De-am alergat ca un nebun,
Peste tot, să pot să-i adun.
Viața-i grea, dragă vecine,
Tremură țepii pe mine.
Curtea-i mare și încărcată,
Și nu termini niciodată.
Cocoșul, auzind, îi spune:
- Nici eu nu stau foarte bine.
Am de lucru tot mereu
Și îmi vine foarte greu!
Căci mă scol de dimineată
S-o trezesc pe doamna Rață
Să se așeze la ouat,
Când e câinele legat.
Și-am ajuns și răgușit,
Că am făcut roșu-n gât.
Iar haremul, cum se știe,
Îl plimb tot cu gălăgie.
Ariciul, mirat, îi zice:
- Nu te mai văita, amice.
Crezi că, fără tine, oare
Nu știm ora de sculare?
Dar tu cânti ca un țicnit,
Degeaba, nearvunit,
Și te bagi ca musca-n lapte,
Ca să ai activitate.
Cocoșul, jignit, i-a spus:
- Eu cu vocea ajung sus!
Am deja, oricum, un rost,
N-o să muncesc ca un prost.
Tu, cum nu ești talentat,
Vei lucra ca un argat.
Că-n stele, fiecare
Firul vieții scris îl are.
Și ariciul a înțeles:
- Cânti dacă ai și succes!

MANIFESTĂRI

satirico-umoristice brăilene tradiționale din anul 2025

Anul 2025 este pentru Brăila unul dintre cei mai bogați ani în privința organizării unor manifestări satirico-umoristice.

Centrul Cultural și de Agrement Chira Chiralina (fosta Casă de Cultură a Municipiului Brăila) împreună cu Academia de Umor ChiraChiralina (fostul Cenuclu al Umoriștilor Brăileni Ștefan Tropcea) a organizat ediția a VII-a a Întâlnirii Umoriștilor și Întâlnirea Epigrafiștilor, ediția a XXXVIII-a.

• Centrul de Creație (Centrul Județean pentru Conservarea și Promovarea Culturii Tradiționale Brăila) a organizat în acest an o săptămână a umorului, între 29 septembrie și 3 octombrie, în cadrul căreia, la Galeriile de Artă ale Municipiului Brăila, a avut loc vernisajul unei expoziții de grafică umoristică a celui ce a înființat aici, în orașul de la Dunăre, Salonul de vară al umorului, în anul 1978, și care s-a desfășurat până în anul 1998, după care au urmat două ediții ale Salonului caricaturii de presă, împreună cu ziarul Libertatea și cu Grupul artistic Punct, compus din caricaturisti brăileni și din Galați. În expoziția *In memoriam Victor Chiriloaie-CHIRIL* au fost adunate 38 de lucrări reprezentative pentru opera sa grafică, din ceea ce a rămas în atelierul acestuia. În Galeriile de Artă au fost prezenți artiști plastici, caricaturiști, membri ai familiei etc. Despre expoziție și despre artistul plastic au vorbit: directorul instituției organizatoare, Alina Petronela Sulicu, profesoara Anicuța Chiriloaie, soția artistului, precum și Alina Ruxandra

Mircea, muzeograf la Secția Artă a Muzeului Brăilei „Carol I”. Subliniem faptul că lucrările au fost expuse pe șevalete, deoarece în acest an lucrările sosite la Brăila din 62 de țări au fost expuse pe simezele Galeriei de Artă. Acest fapt artistic a avut loc luni, 29 septembrie 2025, ora 14.

• Marți, 30 septembrie 2025, ora 17:30, în Sala Pro Arte a Centrului de Creație, Trupa Art@Art a interpretat pentru cei prezenți piesa lui I. L. Caragiale, *O noapte furtunoasă*. Interpreți: Irina Băjenică, Andreea Căpățână, Bianca-Maria Manolachi, Valentin Agapie, Alfred Bănică, Bogdan Frunză, Eduard Stan; regia: Andreea Căpățână.

• Miercuri, 1 octombrie 2025, ora 17, la Galeriile de Artă, a avut loc celebrarea Zilei Persoanelor Vârstnice, în cadrul Șezătorii tematice *UMOR DESPRE AI*.

• Joi, 2 octombrie 2025, ora 17, în Sala Pro Arte, a avut loc Simpozionul *CU ȘI DESPRE UMOR*, la care și-au adus o contribuție deosebită: prof. univ. dr. Adrian Cioroianu, directorul Bibliotecii Naționale a României, și membrii juriului

Salonului Internațional de Caricatură, ediția a XX-a, precum și caricaturiști și scriitori care au trimis volumele proprii pentru *Concursul Național de Literatură Umoristică*, ediția a IX-a (jurizate de profesoarele **Gabriela Vasiliu** și **Adriana Bogatu**). Majoritatea juriului Salonului.. fiind format din oameni care iubeau, iubesc și vor iubi caricatura, s-a vorbit mai mult despre istoria caricaturii românești, printre cei care s-au remarcat fiind iubitorul de benzi desenate **Dodo Niță**, care a adus informații noi despre caricaturistul **Ion Dogar Marinescu**, și caricaturistul ploieștean **Nicolae Ioniță**, care a împărtășit experiența sa cu *Proverbele cenzurate* de către redacția revistei *România literară*.

Juriului *Concursului*... a acordat următoarele premii:

Premiul I pentru cea mai bună carte de umor: **Vasile Larco** (Iași) - *Semnul de pe stâlpul porții*

Premiul al II-lea:

Ioan Toderășcu Costești, jud. Vaslui) - *No, ghine*

Premiul al III-lea:

Radu Marini (Marian Rădulescu) (Craiova) - *Îu, Umor... Puierniță Umor*

Pentru proză scurtă s-au acordat:

Premiul I:

Nicolae Bunduri (Brașov)

Premiul al II-lea:

Lică Pavel (București)

Premiul al III-lea:

Cătălina Panaitescu (București)

După festivitatea de premiere a fost rândul Grupului *Țapinarii* să încante publicul.

• Vineri, 3 octombrie 2025, la ora 14, la Casa Umorului Desnat, secție a Muzeului Brăilei „Carol I”, situată pe Str. Ana Aslan, la întretărirea cu Str. Radu S. Campiniu, am asistat la alte două momente din programul săptămânii satirico-

MANIFESTĂRI...

(Urmare din pagina 21)

umoristice, și anume vernisajul expoziției de caricatură a unuia dintre cei mai talentați caricaturiști de presă, acesta fiind **Aurel Ștefan Alexandrescu-ALEX** din București și, desigur, lansarea volumului premiantului ieșean Vasile Larco - *Semnul de pe stâlpul porții: epigrame tematice*.

La ora 16 a început festivitatea de premiere a celei de-a XX-a ediții a *Salonului Internațional de Caricatură*. După ce au fost prezentați cei cinci membri ai juriului (**Leonte Năstase** - președinte, **Marian Avramescu**, **Dodo Niță**, **Marius Țița** și **Florian Doru Crihană**), după ce s-au adus la cunoștința celor prezenți tema (SMILEY FACE, având în vedere că, pe 3 octombrie, se sărbătorește, în fiecare an, *Ziua fețelor zâmbitoare*) și că la concursul salonului brăilean au sosit spre jurizare un număr de 1.036 lucrări semnate de 394 caricaturiști din 62 de țări, Centrul de Creație a prezentat un film concentrat pe cele 19 cataloage ale edițiilor anterioare, fiind oglindite, în special, caricaturile premiate.

S-au acordat următoarele premii:

Premiul special: **Victor Eugen Mihai - VEM** - România

Premiul special: **Mihai - Gabriel Boboc** - România

Premiul special: **Marco de Angelis** - Italia

Premiul al III-lea: **Borislav Stankovic - Stabor** - Serbia

Premiul al II-lea: **Anatoliy Stanculov** - Bulgaria

Premiul I: **Darko Drljevic** - Muntenegru
Marele Premiu: **Nicolae Ioniță** - România.

A urmat un program muzical susținut de Grupul TVA.

În acest an, în 21 și 22 iunie, la Palatul Lyra, în sala Dr. Nicu Teodorescu, a avut loc manifestarea organizată de fondatorul *Muzeului Umorului*, caricaturistul Costel Pătrășcan, cu prilejul împlinirii a 35 de ani de când, la Brăila, în Casa Alessiu, aflată pe Strada Polonă, nr. 14, s-a înființat *Uniunea Epigrafiștilor din România (URR)*. În prezența unui număr de peste 20 de epigrafiști și a președintelui acestei uniuni de creație, domnul **George Corbu**, precum și a președintelui *Uniunii Scriitorilor din România (USR)*, scriitorul **Varujan Vosganian**, a avut loc vernisajul unei expoziții de caricatură a unuia dintre cei mai harnici și talentați caricaturiști români, **Matty Aslan**, cel ce a publicat timp de mai mulți ani în ziarul *România liberă* rubrica *Una pe zi*.

S-au spus cuvinte multe și frumoase despre epigramă și epigrafiști, despre caricatură și caricaturiști, despre literatura umoristică, apoi a avut loc lansarea unui volum masiv, poate cea mai cuprinzătoare antologie de epigrame apărută după volumele lui Nic. Petrescu și George Zaru, volum întocmit cu acribie de Florin Rotaru și Constantin Tudorache, intitulat *Epigrafiștii noștri: antologie* (Iași, Editura PIM, 2025, 462 pp.). Volumul beneficiază de ilustrațiile lui Costel Pătrășcan, binecunoscutul nostru caricaturist și concetățean, precum și de prefețele celor doi președinți: George Corbu și Varujan Vosganian.

După lansare, desigur, a avut loc un recital de epigrame susținut de către toți epigrafiștii sosiți din toată țara, mai puțin de către cei brăileni. Recitalul a fost moderat cu talent de către **Gelu Bichineț**. Au figurat în program și câteva momente muzicale, subliniate cu binemeritate aplauze de spectatori, întrucât tinerii interpreți au cântat la pian lucrări ce le-au adus aminte celor ce știau că se află în sala de spectacole cu cea mai bună acustică.

Scriam mai sus că domnul Costel Pătrășcan a ilustrat antologia de epigrame lansată, așa că acesta a acordat epigrafiștilor prezenți câteva... premii nu doar ciudate, însă foarte originale: bancnote de o sută de euro copiate pe... șervețele de masă, sticlute, desigur goale, pe care scria: *AER VESEL Muzeul Umorului*, o statueta albă cu nasul... roșu pe care scria ocazia cu care a fost primită și de la cine: *Muzeul Umorului - 35 ani de la înființarea UER și Centenarul Matty Aslan* și un album de caricatură intitulat, în... replică, *UNA PE NOAPTE*.

Formația *Lockdown Band*, formată din: **Marian Ionescu** (chitară armonie și voce), **Cristian Piron** (chitară solo și voce), **Leonard Puia** (chitară bas) și **Ioan Adrian Piron** (cajon-percuție) au susținut un recital cu muzică rock, blues și folk.

Întâlnirea Epigrafiștilor, (Ediția a XXXVIII-a)

Sâmbătă, 4 octombrie 2025, ora 10, pe pontonul albastru, și-au dat întâlnire, ca de obicei, epigrafiști din toate orașele în care există cenacluri de umor și se organizează concursuri și festivaluri de umor sau numai de epigramă. Tema concursului din acest an a fost: *Mama este numai... două*. Au participat 84 de epigrafiști din țară și din străinătate.

Total a început - așa cum am scris deja - pe pontonul albastru, locul unde cei doi epigrafiști brăileni **Mihai Frunză** și **Alexandru Hanganu** și-au lansat, de astă dată, o singură carte, intitulată *DelFinii Umorului* (Brăila, Editura Proilavia, 2025), cuprinzând *umor în versuri și în proză*.

Mircea Emanoil Ciucașu - director, începând din acest an, al Centrului Cultural și de Agreement *Chira Chiralina* (așa se numește acum Casa de Cultură a Municipiului Brăila!) semnează o scurtă prefață în care - nu se putea altfel! - îi laudă pe autori, aceștia fiind, în același timp, membri perpetui ai... Academiei de Umor *Chira Chiralina*! (și, deocamdată, cel puțin, singurii membri ai unei... academii!). Sunt... academicieni! Iată că Brăila s-a îmbogățit cu încă doi academicieni! I-a lăudat și Loredana Florentina Dalian, dar nu toți epigrafiștii s-au lăsat impresionați... Li s-au adresat epigrame așa, ca unor academicieni ce sunt! După ce au făcut o excursie cu vaporul până la Podul de peste Dunăre și după câteva ore în care și-au ascuțit... *săgețile* pentru spectacolul de seară, la ora 17 a urmat reîntâlnirea în Sala *Regele Ferdinand și Regina Maria* a *Muzeului Brăilei „Carol I”*, unde Mihai Frunză și Emanoil Ciucașu și-au luat textele în primire și epigramistul ieșean **Daniel Bratu**, redactor-șef al revistei *SCÂRȚ!*, a început un microrecital de muzică folk.

Juriul a acordat mai multe diplome...

hazlii! (16). Au primit mențiuni: **Vasile Boghian** - Botoșani; **Petru Brumă** - Constanța; **Ion Moraru** - Galați; **Janet Nică** - Dolj; **Eugen Turică** - Iași; **Dan Norea** - Constanța; **Constantin Moldovan** - Suceava; **Constanța Apostol** - Galați; **Daniel Bratu** - Iași.

Premiul special acordat de SC ANA AGROPOD, prin managerul general Emil Hanganu: **Loredana Florentina Dalian** - Ialomița.

Premiul ultraspecial acordat de SC ANA AGROPROD, prin managerul general Emil Hanganu: **Daniel-Ionuț Țucă** - Constanța.

Premiul special acordat de Academia de Umor Chira Chiralina: **Mihai Lungescu** - Gorj

Premiul al III-lea: **Florin Rotaru** - Buzău

Premiul al II-lea: **Laurențiu Ghiță** - București

Premiul I: **Nicolae Bunduri** - Brașov

Marele Premiu **Stefan Tropcea** - **Vasile Larco** - Iași

A mai susținut un recital muzical și Stela Șerbu - Răducan. Redăm în continuare o poezie citită în spectacolul cu public de unul dintre premianți:

N-AVEM

Când umorul face valuri,
Pier în țară festivaluri;
N-avem fonduri bugetare...
N-avem noi, Brăila are!

Nu-s povești, ca altădată,
Chiralina e uitată,
N-avem timp sau poate stare...
N-avem noi, Brăila are!

Dunărea, iertați remarcă,
Înc-o traversăm cu barca,
N-avem poduri către mare...
N-avem noi, Brăila are!

În Cenacluri, sub alice,
Brumă dintr-o dată zice:
- N-aveți Frunză, ce scăpare...
N-avem noi, Brăila are!

Dacă s-a pornit o sfadă,
N-ai pe cin să tragi de coadă,
De mustăți și cingătoare...
N-avem noi, Brăila are!

Și-n iubirea de cultură,
N-avem public pe măsură
Ca să umple-o sală mare...
N-avem noi, Brăila are!

Spună lumea ce-o să spună,
Vom lua din voia bună,
Cât mai multă la plecare...
N-avem noi, Brăila are!

Mihai LUNGESCU, Cenaclul HOHOTE,
Târgu Jiu, județul Gorj

Grupaj întocmit de Aurel FURTUNĂ

A doua ediție a Galei „Ana Aslan”

Eveniment ce a reliefat exceleanța în geriatrie și gerontologie

Teatrul „Maria Filotti” a fost gazda celei de a doua ediții a Galei „Ana Aslan”, organizată impecabil de Fundația „Ana Aslan”, în parteneriat cu Primăria Municipiului Brăila. Evenimentul a avut loc în ziua de 11 octombrie 2025 și a reunit în multiseclarul oraș al reputatei savante Ana Aslan - cea care a pus Brăila pe harta mondială a medicinei vârstei -, personalități marcante din cele mai diverse domenii: știință, medicină, cultură și chiar diplomatie, într-un lăudabil demers de recunoaștere a excelenței și a contribuțiilor semnificative aduse la îmbunătățirea vieții persoanelor vârstnice din România.

Ediția din acest an a Galei „Ana Aslan” a inclus un eveniment cu totul și cu totul inedit. Este vorba de expoziția cu produse farmaceutice realizate după rețete originale, fabricate în celebra Farmacie „Faltis” de pe Calea Galați, administrată de neobositul farmacist brăilean **Ion Bobaru**. El și-a dedicat întreaga viață profesiei de farmacist, folosește de decenii rețete vechi de un secol și jumătate, găsite în prima Farmacopee Română, scoasă de sub tipar pe vremea Domnitorului Alexandru Ioan Cuza. Ca urmare, la prima ediție a Galei „Ana Aslan”, a fost răsplătit cu Premiul pentru cariera profesională dedicată sănătății, valorificării patrimoniului național românesc și promovării istoriei profesiei.

La această a doua ediție a Galei, în prima parte a zilei, la Casa Memorială „Ana Aslan” - sediul fundației cu același nume -, s-a desfășurat o sesiune științifică prezidată de **Speranța Prada**, președinta Fundației „Ana Aslan”, la care au participat istorici, medici, farmaciști, psihologi, profesori universitari, academicieni și diplomați. Evenimentul dedicat memoriei savantei de renume mondial a continuat cu Gala „Ana Aslan”, desfășurată în seara

zilei de 11 octombrie 2025, la Teatrul „Maria Filotti”, de pe vechea Regală. Distinsa doamnă academician **Georgeta Filitti**, decorată de Regele Mihai și de Președintele României pentru întreaga activitate științifică - cea care a venit la eveniment îmbrăcată în fracul academic, pentru a onora memoria Anei Aslan - a primit, în aceeași zi, din partea colegului nostru de cenaclu, Vergil Matei - membru al Uniunii Ziariștilor Profesioniști din România - un exemplar al revistei „Casa Speranței”, editată de Asociația Casa de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Ana Aslan” Brăila, fiind vădit impresionată de ținuta grafică a publicației noastre.

În cadrul Galei au fost oferite premii menite să răsplătească excelența în geriatrie și gerontologie. Potrivit vorbitorilor, premiile oferite reprezintă un omagiu adus femeii care, într-o perioadă în care femeile aveau acces limitat la știință, cultură și cunoaștere, a înțeles că știința și compasiunea pot merge mână în mână. Au fost acordate, în total, nouă premii care au recompensat, deopotrivă, educația medicală, cercetarea, voluntariatul și implicarea socială. (M.GHINEA)

Pasiune cât o viață de om

FILATELIA

Colecționarul Nelu Ivan are cele mai râvnite timbre din lume care la ora actuală valorează miliarde de lei

Membru fondator al Cenuclului Literar-Artistic „Casa Speranței”, colecționarul și filatelitul Nelu Ivan - brăileanul care deține cele mai râvnite timbre din lume, grupate în peste 300 de clasoare - își etalează neobosit pasiunea pentru filatelie. Pasionat, deopotrivă, de șah și de fotbal (este legitimat ca arbitru, de către Federația Română de Fotbal, încă din anul 1978) Nelu Ivan ne-a mărturisit că, înainte de 1989, erau la Brăila peste 500 de filателиști, însă astăzi îi poți număra ușor pe degete. A lucrat ca electrician la fostul Combinat de Fibre Artificiale „Dunacor”, iar acum este pensionar, dar nu unul obișnuit.

A moștenit pasiunea pentru filatelie de la tatăl său, Vasile Ivan, care a trăit 109 ani și care a fost un apropiat al Regelui Ferdinand I Întregitorul. În anul 1977, tatăl său i-a oferit colecția sa de timbre, pe care le strânsese din toată Europa, și din acel moment Nelu Ivan s-a dedicat cu totul filateliei. Astăzi, pensionarul colecționar adună și ordonează cu migală și multă pasiune timbre, cărți poștale ilustrate, medalii și obiecte de artă și pune laolaltă crâmpoie din istoria acestor meleaguri

binecuvântate de Dumnezeu. Nelu Ivan nu este, nici pe departe, un colecționar oarecare; păstrează în colecția sa impresionantă timbre valorând, fiecare, câteva mii de euro, ca să nu mai punem la socoteală primul timbru colonial, vestitul Mauritius, cu chipul Reginei Victoria al Marii Britanii, imprimat în anul 1847 - un petec de hârtie ce valorează peste 2 milioane de euro. În lume mai sunt doar câteva exemplare, unul dintre acestea aflându-se în colecția Reginei Marii Britanii. Filatelitul brăilean ne-a spus că, în anul 2006, i s-a oferit nu mai puțin de 5 miliarde de lei vechi pentru celebrul Mauritius (!), însă a refuzat să-l vândă, pentru că este moștenit de la tatăl său.

Nelipsit de la evenimentele culturale ale urbei, Nelu Ivan deține, de asemenea, ultima carte cu autograful lui Nicolae Ceaușescu, dat la ultima vizită făcută de acesta la Brăila, în toamna lui 1989 (de Ziua Recoltei). Înainte de '89, Ivan a participat la cinci expoziții internaționale de filatelie, organizate la Kiev, Praga, Sofia și Budapesta. Păstrează, printre altele, mărci poștale emise, încă din secolul al

XIX-lea, în Turcia, Austro-Ungaria, Franța sau Italia. De altfel, după cum ne-a mărturisit reputatul filatelitul, în colecția sa sunt prezente timbre din peste 70 de țări ale lumii. De când se știe, Nelu Ivan preferă să cumpere timbre, cărți poștale, monede și medalii, în loc să vândă, iar apartamentul său - transformat într-un veritabil „muzeu al filateliei” - este plin de amintiri dragi. Nu e de mirare că a organizat, de-a lungul anilor, zeci de expoziții personale de filatelie și cartofilie și că a participat la peste 100 de astfel de evenimente, organizate la Brăila și nu numai.

Consemnăm aici numele câtorva „piese de rezistență” din „Colecția Nelu Ivan”:

carte poștală de la 1896, trimisă la Galați, tipărită cu prilejul primei Olimpiade moderne (Atena); Ordinul Steaua României, oferit de M.S. Regele Carol I dorobanților și roșiorilor care s-au distins în Războiul de Independență de la 1877-1878; timbre emise, începând cu anul 1860, în Austria, plicul omagial emis la Viena în anul 1941 și dedicat lui Adolf Hitler. În sufrageria colecționarului, se află la loc de cinste portretul pictat al lui Cristi Minculescu (fost solist al trupei Iris), dar și o diplomă de onoare, pictată pe pânză și încrustată cu argint și pietre prețioase, pregătită pentru o viitoare vizită la Brăila a maestrului Florin Piersic. Nelu Ivan păstrează, de asemenea, o păpușă „Nadia Comăneci”, de jumătate de metru, scoasă în

ediție limitată după succesul celebrei campioane de la Montreal.

Nelu Ivan nu este doar colecționar și filatelitul, ci și exemplu de omenie pentru tineri și vârstnici deopotrivă. De-a lungul anilor, a donat mii de cărți iubitorilor de literatură, dar și bibliotecii publice din Brăila. Amintim, în rândurile care urmează, un singur gest de omenie venit din partea domniei sale. În februarie 2025, cunoscutul filatelitul a participat la tragerea la sorți organizată în urma Campaniei Abonamente „Obiectiv - Vocea Brăilei” și s-a numărat printre norocoșii câștigători ai unui premiu în valoare de 500 de lei. În loc să-și încaseze premiul cuvenit, Ivan l-a donat unor copii talentați de la Școala de Arte „Vespasian Lungu” Brăila: Giulia Orășanu și Gianina Constantinescu, eleve la canto popular, îndrumate de prof. Marieta Ion și prof. Viorel Toader, care au primit cu bucurie premiul.

Revenind la pasiunea de o viață a lui Nelu Ivan, nu putem să nu consemnăm aici cuvintele sale, rostite cu ani în urmă: „Filatelie este, pentru mine, cel mai nobil hobby”. (Marian GHEORGHE)

La sediul C.A.R.P. „Ana Aslan” Brăila

Inedită expoziție

De radiouri vechi

Peste 30 de radiouri de epocă, perfect funcționale, unele vechi de 100 de ani, din colecția inginerului electronist Nicușor Popoacă, au fost expuse, la jumătatea lunii octombrie - chiar în ziua Sfintei Cuvioase Parascheva (14 octombrie) - la sediul As. CARP „Ana Aslan” Brăila, în prezența conducerii asociației, reprezentată de dl. economist Ilie Dudulea, președinte, și de dl. jurist Aurel Hârjoghe. Seniorii brăileni au fost încântați de inițiativă, aducându-și aminte, fiecare, de radiourile bunicilor

O inedită expoziție de radiouri vechi, funcționale, a fost deschisă seniorilor, dar și publicului brăilean în incinta Casei de Ajutor Reciproc a Pensionarilor „Ana Aslan” Brăila, din Strada Nicolae Bălcescu nr. 10. Marți, 14 octombrie 2025, pensionarii care au trecut pragul CARP „Ana Aslan” Brăila, pentru a-și achita ratele ori contribuțiile, au avut plăcuta surpriză de a fi martorii unui eveniment cultural-educativ de excepție: deschiderea expoziției de radiouri vechi din colecția inginerului electronist Nicușor Popoacă, supranumit „salvatorul de radiouri”. Inaugurată în prezența președintelui asociației, dl. ec. **Ilie Dudulea**, și a vicepreședintelui, dl. jr. **Aurel Hârjoghe**, precum și a angajaților Asociației CARP „Ana Aslan” Brăila, expoziția a inclus peste 30 de radiouri vechi, cele mai multe din perioada interbelică (unele dintre ele având mai bine de 100 de ani!) perfect funcționale. Acestea reprezintă însă doar 10% din colecția de peste 300 de radiouri vechi, adunate de dl. ing. Nicușor Popoacă în ultimii șapte ani.

Demn de remarcat este faptul că, încă de la ora 8, când a fost deschisă publicului, expoziția a fost „luată cu asalt” de seniorii care și-au amintit pe loc, cu nostalgie, de radiourile bunicilor. Alții, pasionați de electronică și electrotehnică, i-au solicitat colecționarului de radiouri informații detaliate, legate de aparatele expuse.

„Electrotehnica a reprezentat pasiunea mea de mic copil. Am absolvit Liceul «Nicolae Iorga» Brăila, profil electrotehnică, și am lucrat mai bine de 40 de ani ca electrician la Șantierul Naval Brăila. Am umblat în toată țara, dar nu am mai văzut așa ceva nicăieri!”, a mărturisit Marinela Drăgan, pensionar pasionat de radiouri și electrotehnică, prezent la deschiderea ineditelor expoziții.

Inginerul electronist Nicușor Popoacă este fondatorul Muzeului Privat al Radioului de la Brăila (care a împlinit, anul acesta, cinci ani de existență). La ora actuală, în România mai sunt doar trei astfel de muzee ale radioului, potrivit informațiilor furnizate de ing. Popoacă, însă doar unul mai dispune de aparate perfect funcționale.

Membru al **Cenaculului Literar-Artistic „Casa Speranței” Brăila**, inginerul electronist Nicușor Popoacă a început să colecționeze radiouri în urmă cu șapte ani. La vârsta de 13 ani, construiește, deja, primul său aparat de radio cu lămpi, perfect funcțional, iar în liceu a obținut locul III pe țară la Olimpiada de electrotehnică. Până la ora actuală, domnia sa a reușit să strângă peste 300 de radiouri, cele mai multe din perioada 1925-1965, de producție germană și nu numai, pe care le-a salvat de la distrugere și le-a reparat, aparatele fiind acum în perfectă stare de funcționare. **(Florin L. BOȘNEAGU)**

Iartă-mă, mamă!

Prof. Neculai BĂCANU

Sărut mâna!
Și iartă-mă, mamă!
N-am mai vorbit cu tine de mult,
Și mi-e dor,
N-am mai vorbit cu tine de mult,
Și mi-e teamă!
Nu ți-am mai auzit dureroase,
Cuvintele-sfinte!
Căldura, lumina din sufletul tău,
Ajung la mine tot mai târziu,
Ajung tot mai greu!
Pe undele asfințitului,
Pe undele inimii,
Gândul meu răvășit,
Nu mai ajunge la tine,
Nu mai ajunge niciunde!
Umede, tremurânde,
Îmi sunt amintirile,
Îmi chinuie inima,
Îmi înfloară duioase trăirile!
Nu mai sunt sigur, mamă,
Dacă tu,
Nu mai sunt sigur
Dacă eu am plecat!
Și nu știu, mamă,
Nu știu decât că în sufletul meu
Plouă, plouă-nserat.
Timpul mi-e cenușiu și posac,
A rămas doar amurg.
Îndoielile, amăgirile, teama,
Încă se scurg.
Ajută-mă, cheamă-mă,
Spune-mi că încă ți-e bine!
Oricum, în lumea aceasta străină-
a rămas
Doar o parte,
O parte din mine!
Lumânările nopții s-au stins
Nu mai licăresc speriate,
Iar golul,
Golul din inimă mi-e fără cuprins!
Iată-mi cuvintele,
Cărămpele dintr-o trecută viață!
Învăță-mă, mamă,
Te rog spune-mi când,
Când va mai fi dimineață!
Iată vorbesc numai eu,
Deși ești atât de aproape de mine,
Aproape în sufletul meu!
Știi, este vremea,
Privirile, cuvintele, gândurile,
Să mi le strâng.
Lunecă!
Lunecă-n clepsidra sfioase
Și plâng!
Iartă-mă, mamă, vorbim
Atât de târziu,
Atât de rar,
Atât de greu!
Sunt atât de departe de tine!
Ești atât de aproape de
Dumnezeu!
Iartă-mă, mamă,
Sunt singur!
Doar eu...
Și mi-e teamă,
Mi-e teamă mereu!

ÎMBĂTRÂNIREA

nu este o boală, ci un mod natural de viață

Multe boli nu sunt cu adevărat boli, ci procesul natural de îmbătrânire. Un administrator de spital din Beijing le-a dat următorul sfat persoanelor în vârstă: „**Nu ești bolnav, doar îmbătrânești**”. Multe dintre fenomenele pe care le considerați „boli”, nu sunt altceva decât semne că organismul îmbătrânește.

1. Memoria slabă nu este Alzheimer, ci un mecanism natural de apărare al creierului unui bătrân. Acesta este un semn de îmbătrânire a creierului, nu o boală. Dacă uiți unde ai pus cheile, dar reușești să le găsești singur, aceasta nu este demență.

2. Mersul lent sau picioarele instabile nu sunt paralizii, ci rezultatul slăbirii mușchilor. Soluția nu sunt drogurile, ci mișcarea și activitatea fizică.

3. Insomnia nu este o boală, ci o modificare a ratei activității creierului și a structurii somnului. Nu luați somnifere fără discernământ, utilizarea prelungită poate crește riscul de căderi și tulburări cognitive. Cel mai bun somnifer pentru seniori este soarele în timpul zilei și menținerea unei rutine regulate.

4. Durerea corporală nu este reumatism, ci o reacție naturală la îmbătrânirea nervilor.

5. Mulți dintre bătrâni spun: „Mă doare tot corpul, poate e vorba de reumatism sau de îngroșarea oaselor?”

Deși oasele slăbesc odată cu vârsta, 99% dintre durerile corporale nu provin dintr-o boală, ci dintr-o conducere nervoasă lentă care crește senzația de durere. Acest fenomen se numește sensibilizare centrală, o schimbare fiziologică normală la bătrânețe. Remediu naturist: exerciții fizice - nu medicamente.

6. Cholesterol. La vârstnici, nivelul colesterolului este ușor mai ridicat, ceea ce este normal. Cholesterolul este materia primă pentru crearea hormonilor și a membranelor celulare. Un nivel prea scăzut poate slăbi sistemul imunitar. Recomandările tensiunii arteriale pentru vârstnici sunt o țintă de mai puțin de 150/90 mmHg (și nu mai puțin de 140/90 ca la tineri). Nu tratați îmbătrânirea ca pe o boală!

7. Îmbătrânirea nu este o boală, este un mod natural de viață.

Câteva cuvinte pentru bătrâni și pentru copiii lor:

- Amintiți-vă, nu orice disconfort este o boală.

- Mulți dintre bătrâni se tem de rezultatele analizelor medicale sau sunt speriați de reclame, nu lăsați acest lucru să vă inducă în eroare.

- Cel mai important lucru pentru copii este nu doar să-și ducă părinții la spital, ci să iasă cu ei la o plimbare, să stea la soare, să mănânce, să vorbească și să petreacă timp împreună. Îmbătrânirea nu este inamicul. Este doar un alt mod de a spune „a trăi”. Adevăratul inamic este stagnarea. Ai grijă de tine și rămâi sănătos!

Este bine de știut:

1. Vârsta mijlocie începe la 50 de ani și durează până la vârsta de 70 de ani.

2. Anii de aur: de la 70 la 80 de ani.

3. Bătrânețea: de la 80 la 90 de ani.

4. Longevitatea: de la 90 de ani și până la sfârșitul vieții.

Cea mai mare problemă a bătrânilor este **singurătatea**.

Soții nu mor împreună, unul merge primul, iar celălalt este

lăsat singur, uneori simțindu-se ca o povară pentru familia lui. De aceea este atât de important să nu pierdeți contactul cu prietenii, să mențineți întâlniri și comunicări regulate, astfel încât să nu deveniți o povară pentru copii și nepoți (chiar dacă ei nu o spun în mod explicit). Recomandare personală: nu pierde controlul asupra vieții tale. Aceasta înseamnă: decide singur când și cu cine să ieși, ce să mănânci, cum să te îmbraci, cu cine să vorbești, când să dormi, ce

să citești, cum să te distrezi, ce să cumperi și unde să locuiești. Pentru că dacă pierzi această independență vei deveni o persoană dificilă pentru mediu și o povară pentru ceilalți.

Sfaturi înțelepte

William Shakespeare a spus: „Sunt mereu fericit!”. Știi de ce? Pentru că nu aștept nimic de la nimeni. Așteptarea este rădăcina dezamăgirii. Problemele nu sunt eterne, fiecare problemă are o soluție. Singura boală care nu are leac este moartea.

- Înainte de a reacționa, respiră adânc.

- Înainte de a vorbi, ascultă.

- Înainte de a vizita, uită-te la tine.

- Înainte de a scrie, gândeți-vă bine.

- Înainte de a ataca, uită-te înăuntru.

- Și înainte de a muri, **trăiește cea mai frumoasă viață pe care o poți trăi...**

Cea mai bună relație nu este cu o persoană perfectă, ci cu cineva care a învățat și încă învață să trăiască într-un mod interesant și frumos. Acordați atenție deficiențelor celorlalți, dar nu uitați să apreciați și să lăudați și virtuțile lor. Dacă vrei să fii fericit, fă pe altcineva fericit. Dacă vrei ceva, mai întâi dă ceva din tine.

Înconjoară-te de oameni buni, calzi și interesanți și fii și tu așa. În momentele grele, chiar dacă ai lacrimi în ochi, ridică-te și spune zâmbind: „**Totul este bine, pentru că suntem roadele procesului de dezvoltare**”. (sursa: Internet)

„Era să fie mereu vară”

Într-o superbă zi de noiembrie, Sala „Regele Ferdinand I și Regina Maria” a Muzeului Brăilei „Carol I” a fost gazda unui eveniment de excepție, care a adunat laolaltă scriitori, cadre didactice, iubitori de literatură, dar și membri ai cenaclurilor literare din municipiul Brăila.

Miercuri, 26 noiembrie 2025, de la ora 16,30, în somptuoasa sală de conferințe a muzeului brăilean - devenită arhiplină în acea zi de toamnă târzie, când orașul întreg se pregătea să-mbrace haină de sărbătoare, în așteptarea Sfântului Apostol Andrei, Ocrotitorul României, și a Sfântului Ierarh Nicolae, Ocrotitorul Brăilei - a avut loc lansarea romanului „Era să fie mereu vară” a reputei scriitoare, doamna prof. **Liliana Toma**, membră a Cenaclului Literar-Artistic „Casa Speranței” și a Cenaclului „Alter Ego”, din municipiul Brăila. Au prezentat scriitorii: Adriana Bănică Petre, Cristina Chifane, Viorel Coman și Valentin Popa, iar momentele muzicale au fost susținute de Giulia Orășanu, elevă în clasa a VIII-a a Liceului de Arte „Hariclea Darclée” Brăila - un adevărat virtuoz al naiului din orașul nostru.

Înzestrată cu talent nativ, răsplătită, de-a lungul anilor, cu nenumărate premii - nelipsită de la manifestările culturale ale urbei dunărene - Liliana Toma a publicat mai multe volume de versuri, schițe, povestiri, nuvele, aforisme, pentru ca să le ofere, iată, iubitorilor de literatură de aici și de pretutindeni și primul său roman, „Era să fie mereu vară”.

Cel de-al șaptelea volum publicat de talentata scriitoare Liliana Toma - un veritabil „poem de dragoste în proză” - a fost prezentat în mod elogios de toți cei care au susținut alocuțiuni, iar Sala „Regele Ferdinand I și Regina Maria” a

răsunat de ropote de aplauze. Nici nu e de mirare că oaspeții au făcut coadă la sesiunea de autografe care a încheiat acea seară magnifică! Deși nu a fost prezentă la eveniment, colega de cenaclu a autoarei, inegalabila epigramistă **Stela Șerbu Răducan** a onorat-o pe Liliana Toma cu următoarea epigramă, citită în plen:

„Era să fie mereu vară”
*Pe rafturi cartea ei zăresc
Apoi, pe loc, o frunzăresc
Nu prea-nțeleg ce vrea să spună,
Era să scoat-o carte bună!*

În cadrul evenimentului, colega noastră de cenaclu, doamna Liliana Toma, a spus, între altele:

„Am așteptat momentul lansării romanului cu o bucurie pe care o voiam și ascunsă și lăsată să umble slobodă prin lume. Și momentul a venit! La a șaptea carte, emoțiile ar fi trebuit să fie domolite, însă am realizat că nu m-am priceput să le stabilizez pulsul. Ce să fi fost de vină? Locul ales - Sala „Regele Ferdinand I și Regina Maria” a Muzeului Brăilei „Carol I” -, lumea prezentă - prieteni, colegi, oameni veniți de la depărtare, cunoștințe mai vechi și mai noi -, florile primite - o adevărată explozie cromatică, acordurile muzicale de flaut și nai care au decorat sonor atmosfera selectă, aprecierile critice foarte generoase... poate toate la un loc și încă ceva pe deasupra, un „ce” pe care nu-l pot cuprinde în exprimări.

Cuvintele nu pot însuma, pe de-a-ntregul, nici mulțumirile mele pentru bucuria pe care am trăit-o alături de oameni frumoși, cu suflet sensibil, care m-au onorat din plin cu prezența lor. Reverență, tuturor!”.

A consemnat, **Marian GHEORGHE**

GÂNDURI de poveste

Jenică CHIRIAC

Domnului Marian GHEORGHE, autorul plachetei de versuri „Mă cheamă pământul”
Dacă-n viață ai un rost,
Ca misiune de la Înaltul,
Dânsul e prezent la post,
Până-l cheamă-n cer...
pământul!

Domnului Vasile MANDRIC, poet de sonete „cu greutate”
Să citezi un sonet
E cu dificultate.
Sunt scrise de-un poet
Cu... greutate!

Domnului Dumitru ANGHEL, cronic literar și muzical
E prietenul meu, Tică,
Cel ce vrea să zică
Comentarii literare
Pe acorduri muzicale.

Unui așa-zis poet, fără de talent
El zice că-i poezie,
Talentul uite-l, nu e,
Muza a fugit în lume
Să uite al său nume!

Poetului Ionel JECU, la apariția volumului „Pădurea cu... uscăturile ei”
Citind pe Jecu nu te saturi,
Că ia-n tăbarcă uscături,
Dar te încercă
Întrebarea:
Unde - a dispărut
pădurea?

Talentatei poete Stela Șerbu RĂDUCAN
Ca ariciu-nțepă
Într-o epigramă
Ne trage în țepă
Făr' să-i fie teamă.

Cu o glumă tare,
Fără de perdea,
Mult umor ea are
Altora să dea!

ISTORIE ȘI ADEVĂR

Vasile MUNTENITĂ

Taina exploziei din februarie 1985, de la Termocentrala Chiscani - Brăila, a dăinuit ca un secret de a cărui dezvăluire s-au temut cu mare groază toți cei care știau sau doar bănuiau câte ceva din cele întâmplate în ziua aceea fatidică.

În afară de daunele materiale imense, în mod cu totul bizar, dar și oarecum norocos, au murit atunci doar trei oameni. Puțini, față de câți ar fi putut pleca în altă lume, dacă ar fi fost o zi lucrătoare normală, dar imens pentru copiii, soțiile și rudele celor morți.

În istoria energiei mondiale, din tot ce se știa la vremea aceea, doar în URSS mai avusese loc o explozie mult mai groaznică, provocată de o acumulare de hidrogen folosit la răcirea generatoarelor. Generatoarele de la Chiscani erau tot rusești, cu putere nominală de 210 MW, răcite, desigur, tot cu hidrogen.

În sistemul energetic, regimul de operare și întreținere a echipamentelor pot spune că era aproape militarizat, și doar la CFR se mai puteau regăsi, atunci, reguli atât de stricte și disciplină atât de severă. Cu toate acestea, cazurile de indisciplină sau abaterile de la regulamente nu erau puține, iar de multe ori se soldau cu avarii, distrugeri materiale sau chiar cu accidente de muncă dintre cele mai grave. Aceste incidente erau posibile atât din cauza indisciplinii, dar de foarte multe ori și din lipsa unor instrucțiuni de serviciu corespunzătoare sau din proasta

supraveghere a respectării acestora, lucru care intra în responsabilitatea șefilor de la cel mai mic rang, până la cel mai înalt.

În ziua aceea, blocul nr. 2 fusese oprit cu o zi mai înainte, pentru o revizie tehnică. Turbina era pe viroz, cazanul (cu cele două corpuri) răcit și izolat pe partea de apă de alimentare și abur, iar pe partea de combustibil (gaze naturale) cu vanele electrice închise. Pentru că turbina încă se învârtea și nu se putea intra la prea multe lucrări, revizia blocului urma să înceapă pe partea de cazan. Pentru aceasta, ca măsură de siguranță, conform regulilor, conducta de gaze care alimenta cazanul trebuia blindată.

Din destăinuirile unor lucrători, făcute sub condiția anonimatului, am aflat că, în momentul când au demontat complet tronsonul de conductă pe care urmau să monteze blindul, deodată, vana electrică s-a deschis, iar jetul de gaze aproape că i-au doborât la pământ. Îngroziți de ceea ce s-ar fi putut întâmpla, au fugit înspăimântați de la fața locului și nu s-au mai oprit decât la câteva sute de metri, undeva dincolo de remiza de pompieri.

Cu câteva momente înainte de această întâmplare, în camera de comandă, unul din angajații secției, din motive numai de el știute, fără să aibă în atribuțiunile de serviciu, fără vreo aprobare și fără să anunțe măcar operatorul de serviciu, a deschis complet, din panoul operativ, vana electrică de alimentare cu gaze a cazanului, provocând scurgerea gazului în sala cazane.

În doar câteva minute, gazul a inundat întreg spațiul din sala cazane, dar și o mare parte din spațiul de deasupra sălii mașini, cele două săli, la nivelul superior, nefiind separate. Pentru că celelalte cazane erau în funcțiune, în momentul în care gazul scăpat de sub control a ajuns la prima sursă de foc, s-a produs dezastrul.

Suflul exploziei a distrus toate elementele de construcție ușoară din cele două săli de exploatare termomecanică, dar cel mai puternic s-a manifestat în zona blocului nr. 2 unde s-a prăbușit și plafonul sălii turbine. Atunci, una din grinzile de beton care căzuse peste unul din lagărele generatorului a produs scurgerea hidrogenului direct în atmosferă, întrucât întreg plafonul era deja căzut.

În mai puțin de o oră, toată centrala a fost „inundată” de securiști, procurori și civili ale căror sarcini și obiective nu le cunoștea nimeni. Sub dărâmături, au fost găsite fără viață cele două victime.

A doua zi a apărut la locul dezastrului însuși Ion Dincă, renumit mai ales prin porecla „Ion Teleagă”. Toată lumea vorbea de nefericita explozie provocată de scurgerea „intempestivă” a hidrogenului din generatorul nr. 2.

Despre gaze... mucle. Nimeni nu pomenea nimic.

Lucram atunci la Ianca, la centrala termică ce furniza aburul la fabrica de zahăr. Fusesem detașat forțat pentru că nu se găsisse niciun nebun să tânjească la funcția de șef al centralei care, în '82, deși ar fi trebuit să fie pusă în funcțiune demult, se găsea într-o stare jalnică. Fusesem detașat ori „să-mi rup gâtul”, ori să o fac să meargă. Gâtul nu mi l-am rupt, iar chiar în 1985, după mai mult de trei ani de adevărat gulag, promisem o ofertă pentru un post de inspector civil la pompieri. Mă hotărâsem să plec fără niciun regret.

Explozia mi-a schimbat mie soarta, dar și altora.

Când am intrat în sala mașini, imediat după eveniment, auzind despre explozia de hidrogen și văzând acea grindă căzută peste lagărul generatorului, am avut o bănuială care m-a frământat mult timp. Până la urmă, m-am lămurit. Lagărul nu ar fi putut fi distrus înainte de producerea exploziei și căderea grinzii. Alta trebuia să fi fost cauza.

Întreaga centrală era oprită și o liniște nefirească stăpânea totul. O situație asemănătoare, dar nu atât de tragică, o mai trăisem în timpul cutremurului din martie '77. Pentru că singurul sentiment care domina atunci, nu doar întreg personalul, dar parcă și toate utilajele, pereții și natura, era groaza, nimeni nu sufla o vorbă. Securitatea ancheta zi și noapte, atât oamenii cât și echipamentele, pe care nu avea nimeni voie să le mai atingă. Pentru că se interzisese orice manevră, datorită înghețului care se lăsase în nopțile ce au urmat, parcă în dușmănie, toate pompele, țevile și vanele au crăpat, contribuind în mod criminal la creșterea pagubelor. Au fost mobilizate toate întreprinderile din oraș pentru reconstrucție și repunerea în funcțiune a centralei.

S-a terminat și ancheta. Se așteptau cu suflul la gură măsuri care ar fi putut merge până la condamnări grele, poate chiar la...

Concluzia anchetei: „**O explozie de hidrogen, dar și ceva gaze. Personalul a acționat foarte profesionist pentru înlăturarea pagubelor și repunerea în funcțiune a centralei, sub îndrumarea organelor de partid și a persoanelor din conducerea întreprinderii**”.

N.R. Și chiar dacă adevărul, să zicem că-i altul, la ce-ar mai folosi acum când Termocentrala este un trist vestigiu ce stârnește doar nostalgii despre ceea ce a fost odată: o cetate a luminii cu o putere instalată de 960MW, o unitate de primă mărime în constelația energetică a țării.

Versuri de Nicolae MATEI

Ultima frunză

O frunză-a rămas de astă-vară
în pomul golaș, fără umbră,
sub vremea cea rece și sumbră
ce-nfurie vântul pe-afară.

Prin visele pline de sfadă
rămâne mereu neclintită.
Departa-i dorința-mplinită,
aștept ca în brațe să-mi cadă.

Amurg cenușiu se revarsă,
ispita-mi înfruntă iubirea,
ce tristă îmi este trezirea,
ești frunza din urmă rămasă.

Pe un petec de hârtie

O lacrimă s-a scurs în călimară,
Penița frântă n-a mai vrut să scrie,
Idila începută-n miez de vară
S-a stins în toamna rece și pustie.

Ardeau iubirile de-odinioară
Și le stingeam pe-un petec de hârtie,
O lacrimă s-a scurs în călimară,
Penița frântă n-a mai vrut să scrie.

Mi-e dor de sărutarea ta târzie,
Cerneala mirosea a primăvară,
Plângea romanța-n strune de vioară
Și liniște-mi găseam în poezie...

O lacrimă s-a scurs în călimară.

Ne afundăm în anotimpuri

M-a luat în brațe timpul și nebun cu mine fuge,
Clipa nu vrea să mă ierte, spulberă și mă străpunge,
Un popas nu vrea să facă, trage spre vremelnice,
Se oprește dăruindu-mi fărăma de veșnicie.

Înotăm spre țărm de ape cu ieșire la limanuri,
Colindăm cerșindu-i vieții visuri, idealuri, planuri,
Într-o lume răvășită, de incertitudini plină
Soarele nu se arată, bolta nu-i așa senină.

Am să-i împietresc nisipul, să-l opresc să nu mai curgă,
În clepsidra lui avară anii să nu se mai scurgă,
Ne-afundăm în anotimpuri, amurgul ne smulge zile,
Ne vom duce în tăcere cântând cioburi de argile.

Iubire dalbă

Stela Șerbu RĂDUCAN

De vreo două zile-ncoace,
Iese lumea în cojoace
Că afară geruiește
Și văzduhul fulguiește

Au copacii promoroacă,
Au venit copiii la joacă
Strada au umplut-o, iar
Și se bucură de dar

De zăpada albă-pluș
De luciosul lunecuș.
Dan, băiatul pistriuit
În ogradă i-a chemat

Două ceasuri au trudit,
Bulgării i-au învărtit,
Un minut n-au vrut să stea
Și-au făcut un om de nea

Clănțaneau, de-acuma, dinții
Dar, când au sosit părinții,
Încântați au fost, să vadă
Ce-au făcut ei din zăpadă

Peste noapte, omulețul
N-a băgat în seamă-nghetul
Lui i-a fost atât de bine,
Până dimineață-n fine...

Și s-a luminat de zi
Oare, peste drum, ce-o fi?
Când se uită, ce să vadă?!
O femeie de zăpadă!

„Inimioara îmi tresare,
E așa strălucitoare!
Cum să nu mă uit, ce-s orb?!
Ochii ei de-un negru corb...

Desen de Tincuța GHERGHICEANU

Parcă s-a uitat încoace?!
Are gene lungi din ace
De la bradul verzișor
De acolo, din pridvor,

Tot ce-i mai frumos sub soare!
Și ce șolduri rotunjoare...
Au, mă uit prea insistent,
O să-i par impertinent

Bulgărele îmi tresaltă,
Am făcut, sub mine, baltă
Oare, oi fi nădușit,
Fix la ea când am privit?

Parcă, parcă mi-a zâmbit?!
Vai, mă vede, că-s topit!
I-o fi foame-așa, nițel?
S-o servesc c-un morcovel

O să-mi fac curaj, odată,
Să o scot la o-nghetată
N-are cum să mă refuze,
Poate-o și sărut. Pe buze

La noi, timpu-i prețios,
Cât e gheață-acum, pe jos.
O s-aștept o zi cu ger,
Mâna o să merg, să-i cer!"

ANDREI CIURUNGA a fost adus acasă

Doina FOCȘA

Mare mi-a fost bucuria și surprinderea când am primit invitația venită din partea lui Nicolae Dandiș, primarul de Cahul, de a participa la ceremonia de inaugurare a bustului poetului-martir **Andrei Ciurunga** (numele său adevărat, Robert Eisenbraun), născut la Cahul, în anul 1920, unde a locuit până în 1944, când s-a refugiat la Brăila împreună cu mama sa, pe nume Margareta Mariș. Tatăl său, Herman Eisenbraun, profesor de limba germană la Liceul „Ioan Voievod”, a decedat pe când Robert avea 4 ani. La Brăila trăsesse la o mătușă primitoare. Continua să scrie poezie antiregim, dar clandestin. A fost arestat de câteva ori, pe când lucra la ziarele „Facla”, „Expresul”, „Ancheta” și „Înainte”. Din lipsă de dovezi, îl eliberau de fiecare dată. Oficialitățile din Brăila „l-au rugat” să nu mai semneze Robert Cahuleanu, deoarece Cahulul nu mai făcea parte din România. Și-a ales un nume din cartea de telefoane, Andrei Ciurunga, nume care l-a făcut cunoscut nu numai în România și Republica Moldova, ci și în afara granițelor țării.

În ziua de 21 noiembrie 2025, municipiul Cahul a sărbătorit Hramul Sfinților Arhangheli Mihail și Gavriil, după calendarul iulian. Orașul s-a îmbrăcat în straie de sărbătoare, pregătit pentru a marca dezvelirea bustului personalității cahulene, Andrei Ciurunga. Bustul acestuia a fost ridicat pentru a onora memoria poetului-martir. Ceremonia a avut loc în Parcul Central „Grigore Vieru”, unde acesta este amplasat. La eveniment au participat oficialitățile municipiului Cahul - Nicolae Dandiș, primar, Tatiana Romaniuc, viceprimar, Gabriel Nicola, consulul general al României la Cahul, Prea Sfințitul Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, împreună cu un sobor de preoți, oaspeți din municipiul Galați, sculptorul lucrării, Sergiu Ganenco, reprezentanți ai Asociației Deținuților Politici din Iași, actorii Teatrului „B. P. Hasdeu” din Cahul, în frunte cu directorul Gheorghe Mândru, Rodica Panașescu, directorul Palatului de Cultură „Nicolae Botgros”, profesori universitari, bibliotecari de la Biblioteca „Grigore Vieru”, de la Biblioteca „Andrei Ciurunga”, în frunte cu directoarea Rodica Dermengi, profesori, elevi, directorul Muzeului Ținutului Cahul, Marina Prepeliță. În mulțime l-am văzut, ne-am salutat și am discutat cu președintele Asociației „Pro-Lumina”, Vasile Dincă, un om de o cumsecădenie rar întâlnită, locuitori ai urbei.

PS Veniamin, Episcopul Basarabiei de Sud, a oficiat slujba de sfințire a bustului, împreună cu un sobor de preoți, după care a vorbit despre regretatul poet Andrei Ciurunga și creația sa. În fața publicului numeros au luat apoi cuvântul consulul Gabriel Nicola, primarul Nicolae Dandiș, bibliotecara Rodica Dermengi, un reprezentant al Asociației Deținuților Politici din Iași ș.a.

Am fost chemată și eu la microfon. Astăzi,

sunt singura persoană din Cahul care l-a cunoscut pe Andrei Ciurunga. Prima vizită i-am făcut-o la București în martie 1992, împreună cu familia Reabțov și cu regretatul meu soț, Nicu Focșa. Ilustrul profesor Constantin Reabțov și Robert Eisenbraun (numele adevărat al poetului) erau prieteni din copilărie. Născuți în același an, 1920, au învățat la același liceu, „Ioan Voievod”. Întâlnirea a fost mai mult decât emoționantă, nu se văzuseră de aproape o jumătate de secol. Nenea Robert (așa îi plăcea să-i spunem noi, cei tineri) ne-a povestit despre „excursiile” făcute prin pușcăriile din România: Gherla, Jilava, Văcărești. A făcut patru ani de Canal, a lucrat la Coasta - Galeșu. Zece ani de închisoare a făcut. Povestea cu optimism, mai presăra câte o glumă pe alocuri. Apartamentul poetului semăna cu o bibliotecă, erau numai rafturi cu cărți. Avea pe un raft, cam de trei metri lungime, cărți cu autografe de la poeți, scriitori din toată lumea: SUA, Canada, Germania, Japonia, Italia etc. Mă ruga să iau o carte de pe acel raft, din care parte doresc și, deschizând-o, vedeam dedicația scrisă în diferite limbi. Mă întreb: „Oare unde e biblioteca aceea imensă și de mare valoare?”. Tot în acel apartament, am văzut mașina de scris pentru nevătători, poetul având vederea slabă. Am pipăit panglica pe care au fost scrise titlurile a 59 de poezii. Poeziile le avea în memorie. După ce a ieșit din închisoare, le-a scris. Am cunoscut-o pe soția poetului, Ina, basarabeancă refugiată din Ismail, care a decedat în anul 2007. Andrei Ciurunga a trecut în neființă la 6 august 2004.

La sfârșitul ceremoniei de dezvelire a bustului poetului - martir Andrei Ciurunga, elevii au recitat poeziile „Nu-s vinovat față de țara mea” și „De ce tăcem?”. Mi s-au umplut ochii și inima de bucurie că am putut participa la un eveniment de așa anvergură, eveniment pregătit foarte bine de către Primăria Cahul. Mulțumesc domnului Nicolae Dandiș pentru invitație! Închei cu maxima scrisă de marele cronicar Miron Costin: „Că nu este alta și mai frumoasă, și mai de folos în toată viața omului zăbavă, decât cetitul cărților”.

BUNICII

Viorica NOVAC

**președinte, Consiliul Județean
al Persoanelor Vârștnice**

**Pe covorul toamnei ruginii
Cu părul nins, dar ochi zglobii,
Pe o bancă, într-un parc
Stau bunici la mare sfat**

**Povestesc, oftând mereu,
Doamne, cât le-a fost de greu
Copiii ca să și-i crească
Într-una ca să muncească**

**Anii au trecut în zbor,
Dar le-a venit și rândul lor
Să și vadă copiii înșurăței,
Apoi să crească nepoței.**

**Cu ochii plini de întristare
Privesc spre cer cu-nfrigurare,
Mă-nchin și mă rog: Tu, Doamne,
Nu mă lăsa să mor de foame!**

**Toți am avut copiii buni,
Ca și părinții, și bunicii din străbuni
Dar azi, numai Dumnezeu la ei mai ține
Și știe când le e greu sau le e bine!**

**Sunt bunicii tuturor
Și așteaptă mereu, din zori,
O mângâiere, o veste, un răspuns,
O alinare de la Cel-de-Sus**

**Bunicii mei sunt de mult în Cer
Stelele lor dimineța pier,
Doar una mai rămâne trează
Ce mintea și calea-mi luminează**

**Ea mă obligă să respect,
Să iubesc și să m-aplec
Să sărut mâna tuturor
Celor ce poartă-n suflet numai dor.**

O viață dedicată artei: Gheorghe Mosorescu

Nelu IVAN

Talentul artistic al concitadinului nostru, **Gheorghe Mosorescu**, se impune prin amploarea activității sale scenografice, pedagogice și organizatorice, care a contribuit decisiv la transformarea Brăilei într-un reper național și internațional pentru artele plastice. Artistul, recunoscut prin numeroase distincții, a fost timp de decenii motorul dezvoltării culturale locale, coordonând expoziții, simpozioane și proiecte artistice de anvergură.

S-a născut la 22 ianuarie 1954 în localitatea Bistrița, județul Mehedinți. A absolvit Institutul de Arte Plastice „Nicolae Grigorescu”, din București - una dintre cele mai prestigioase instituții de profil din țară - în anul 1981. Activitatea sa artistică a debutat în anul 1982, la Teatrul „Maria Filotti”, din Brăila, unde a semnat scenografia a peste optzeci de spectacole, colaborând cu regizori importanți ai scenei românești.

Prezența sa constantă pe scena culturală brăileană i-a adus în timp un prestigiu solid, confirmat prin numeroase nominalizări și premii naționale și internaționale. În cei aproape patruzeci de ani de activitate la Teatrul „Maria Filotti”, Gheorghe Mosorescu a realizat scenografia pentru numeroase producții remarcabile. A colaborat cu regizori de prestigiu, precum: **Lucian Sabatos** - *O scrisoare pierdută* (I.L. Caragiale), *Regele gol* (Evgheni Șvart), *Schimb urgent...* trei surori; **Anca Cismaru** - *Moara cu noroc*, Anna Christie (Eugene O'Neill); **Bujor Macrin** - *Vaniusa cel viteaz*; **Constantin Codrescu** - *Caragiale fantasticul*, *Moartea unui comis voiajor* (Arthur Miller); **Victor Ignat** - *Cenușăreasa*; **George Moteoi** - numeroase colaborări, inclusiv *Paița sosește la timp* (Fănuș Neagu) și *Domnul senator iubește de moarte*.

De asemenea, a realizat scenografiile pentru teatre din țară și din străinătate - Teatrul Național București, Teatrul „B. P. Hasdeu” din Cahul, teatre din Bulgaria și Serbia. Activitatea sa vastă l-a impus ca pe unul dintre cei mai importanți scenografi din zona de sud-est a României.

Gheorghe Mosorescu a realizat peste 20 de expoziții personale, peste 40 de expoziții în străinătate și a participat la peste 70 de simpozioane și tabere de creație, atât în România, cât și în Europa. A expus în centre culturale importante: Veneția, Budapesta, Szeged, Praga, Bratislava, Viena, Moscova, Varșovia, Lublin, Liov, Chișinău, Nis, Miskolc, Gjilan. Lucrările sale, apreciate pentru expresivitate, rigoare și forță vizuală, includ portrete, compoziții, lucrări inspirate din mitologii locale, teme istorice sau interpretări simbolice de mare finețe plastică.

Activitatea sa a fost recompensată cu numeroase distincții, între care: Premiul Muzeului de Artă Chișinău; Premiul Bienei Internaționale „Meeting Point”, Arad (2023); Premiul Festivalului „Femeia, erou în dramaturgia contemporană”; Premiul

pentru scenografia spectacolului *Familia*, regia Alexa Visarion; nominalizări la Bienala Artelor „I. Andreescu” (2008, 2012); Premiul II - portretul personalității Fănuș Neagu; nominalizare la Premiile UNITER (2011), pentru întreaga activitate; Diploma de Onoare pentru activitatea la Teatrul „Maria Filotti”; Diploma de Excelență și Medalie pentru contribuția la dezvoltarea municipiului Brăila.

Aceste recunoașteri confirmă statutul său de artist complet, dedicat și constant în performanță. Începând cu anul 1994 și până de curând, Gheorghe Mosorescu a condus Filiala Brăila a Uniunii

Artiștilor Plastici din România (UAPR). În această perioadă, Brăila a devenit un centru major de promovare a artelor plastice la nivel național, cunoscut pentru dinamismul expozițional și pentru calitatea artiștilor pe care îi cultivă și îi promovează.

De 26 de ani, sub coordonarea sa, în orașul nostru se organizează „Salonul Național de Plastică Mică de la Brăila”, un proiect unic în țară prin conceptul bazat pe miniatură, numărul uriaș de participanți - peste 400 de artiști la fiecare ediție, vizibilitatea internațională. Salonul a devenit o „carte de vizită culturală a Brăilei”, fiind prezent în biblioteci, consulate și în marile școli de arte din străinătate.

Artistul brăilean a inițiat și organizat 22 de simpozioane de artă la Blasova, Tușnad, Măcin, Balcic, Buzău, Delta Dunării - toate finalizate prin expoziții la Brăila și București. Aceste simpozioane au consolidat legătura dintre artiștii români și cei din diaspora, contribuind la schimburi culturale de valoare.

Gheorghe Mosorescu a fost profesor colaborator la Liceul de Arte „Hariclea Darclee” Brăila între 1990-2010, formând generații de artiști care astăzi activează cu succes în domeniu. A colaborat cu Universitatea „Constantin Brâncoveanu”, predând cursuri de actorie, regie și scenografie. De asemenea, a curatoriato expoziția de pictură românească la sediul NATO, din Bruxelles, consolidând prezența internațională a artei românești.

Este prezent în enciclopedii și dicționare de referință: *Who's Who*, *Prezențe brăilene în spiritualitatea românească*, *Dicționarul Enciclopedic al Județului Mehedinți*. Gheorghe Mosorescu reprezintă una dintre cele mai remarcabile personalități ale culturii brăilene contemporane. Scenograf, profesor, curator, președinte al UAPR - Filiala Brăila, promotor cultural și artist vizual de prim rang, acesta a reușit să transforme Brăila într-un reper național al artelor plastice.

Prin dedicarea, sensibilitatea artistică, rigoarea profesională și spiritul său organizatoric, a creat un mediu cultural vibrant, deschis dialogului artistic și schimbului de idei. Brăila îi datorează astăzi o parte semnificativă din renumele său cultural. Astfel se poate spune că cetățeanul Mosorescu onorează Brăila.

Rondeluri de Sărbători

de Ionel JECU

Rondelul lui Moș Nicolae

A venit Moș Nicolae
Cu daruri pentru cei mici,
Greșind ușa la odaie
A pus și-n niște cipici.
Erau papucii de baie
A unuia dintre bunici.
A venit Moș Nicolae
Cu daruri pentru cei mici.
Unul cu barbă bălaie,
Doar de bine poți să-i zici,
Văzând acea dandanaie
Făcu ordine aici.
A venit Moș Nicolae.

Rondelul tobei

De Crăciun, în Sărbători,
Ce faci să o ai pe masă?
Mănânci de două, trei ori,
Însă pofta nu te lasă.
Din priviri tu o măsoară
Că e tare delicioasă.
De Crăciun, în Sărbători
Când o faci s-o ai pe masă
Privind-o, îți dă fiori,
Făcută din carne grasă.
De cum te trezești în zori
Lei din ea, că e gustoasă.
De Crăciun, în Sărbători.

Rondelul lui Moș Crăciun

Moș Crăciun aduce daruri
Iarna, când sunt sărbători,
La sanie n-are faruri,
Un ren vede prin ninsori.
Este unul dintre staruri
Care provoacă fiori,
Că mereu vine cu daruri,
Iarna, când sunt sărbători.
E întâmpinat cu lauri
De copii nerăbdători,
Care pornesc valuri, valuri
În cete de urători.
Moș Crăciun vine cu daruri.

Rondelul unui pahar

Este des solicitat
Acuma, de Sărbători
Când în casă au intrat
Cete de colindători.
În el vinul ai turnat
Și-i cinstești pe urători,
Paharul e căutat
Acuma, de Sărbători.
Cu el bem când am mâncat
Sarmale sau cârnăciori.
Că așa îi este dat,
Să-l golim de multe ori
Și e des solicitat.

PĂRINTELE DOMETIE MANOLACHE, DIN TÂRLELE FILIU, A FOST CANONIZAT

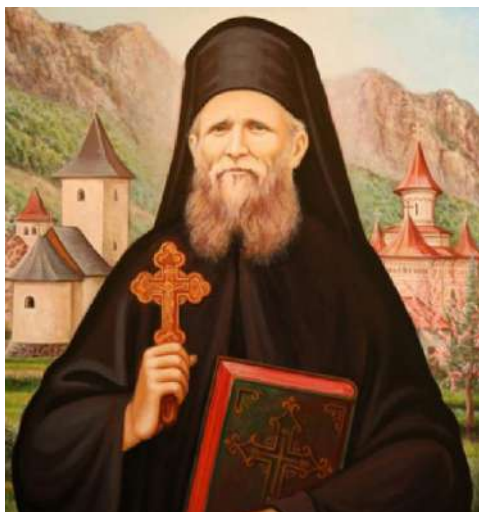
Sfântul Sinod al Bisericii Ortodoxe Române a aprobat canonizarea Părintelui Arhimandrit Dometie Manolache, cu titulatura: Sfântul Cuvios Dometie cel Milostiv de la Râmeș (județul Alba), cu cinstire în ziua de 6 iulie. Moaștele Sfântului Dometie cel Milostiv de la Râmeș au fost deshumate marți, 18 martie 2025, în cadrul unei slujbe speciale oficiate de Mitropolitul Laurențiu al Ardealului și Arhiepiscopul Irineu al Alba Iuliei.

Stelian Manolache, după numele său de mirean, s-a născut în ziua de 15 octombrie 1924, în localitatea Mărculești, județul Buzău. Părinții săi, români muncitori și credincioși, au primit de la Dumnezeu doisprezece copii, Stelian fiind cel de-al patrulea. Părintele **Dometie Manolache** împreună cu familia sa a ajuns în Târlele Filii, sat component al orașului Ianca, după împrăștierea din 1921 a țăranilor care au luptat pe fronturile Primului Război Mondial, pentru reîntregirea țării.

Prin anul 1927, familia Manolache s-a mutat la Târlele Filii, unde primiseră pământ. Viitorul ieromonah a absolvit clasele I-VI la Târlele Filii, iar în anul 1937, la vârsta de 13 ani, s-a înscris la Seminarul Teologic Buzău, pe care l-a absolvit în anul 1945, ca șef de promoție. În același an, s-a înscris la Institutul Teologic București, iar în anul 1949 a devenit licențiat în Teologie, în urma prezentării tezei *Mărturisirea Ortodoxă a lui Petru Movilă*, notată cu calificativul „*exceptional*”.

Casa memorială a părintelui a aparținut familiei lui. După anul 1989, fratele cel mai mic, Mihai Manolache, s-a îngrijit de ea. Venea aici periodic. Prin strădania sa, această casă a fost dotată cu obiecte care au aparținut familiei și părintelui, cum ar fi: un felon, cărți despre viața sa, fotografii de familie, articole de ziare etc. Această locuință a devenit, oficial, casă memorială în anul 2001. Atunci s-a dezvelit și o placă de marmură, eveniment la care a participat Înaltpreasfințitul Părinte Arhiepiscop Casian al Dunării de Jos.

În anul 1949, în ziua de 14 septembrie -

Înălțarea Sfintei Cruci, la numai 25 de ani, tânărul originar din Târlele Filii este tuns în monahism, la Mănăstirea Prislop, primind numele Dometie. Împreună cu viitorul Mitropolit Antonie Plămădeală, Părintele Dometie l-a avut drept naș de călugărie pe Părintele Arsenie Boca. El va rămâne în obștea de la Mănăstirea Prislop până în ziua de 18 mai 1952, când se transferă la Mănăstirea Afteia - Cioara. Peste douăzeci de tinere de pe Valea Sebeșului își vor mărturisi dorința de a îmbrățișa viața monahală. Părintele Dometie își va manifesta dorința de a înființa o mănăstire aproape de Sebeș. Cu ajutorul Părintelui, în anul 1952, ele vor fi primite, însă, în mănăstirile din Rătești și Brebu (județul Buzău). La rândul său, Părintele se va așeza la Mănăstirea Ciolanu,

vreme de trei ani fiind duhovnicul lor, precum și al altor maici din Mănăstirea Rătești.

Neputând înființa o mănăstire lângă Sebeș, Părintele Dometie se va așeza la Mănăstirea Râmeș, recent transformată în mănăstire de maici, împreună cu viețuitoarele sebeșene de la Rătești. Astfel, după o perioadă petrecută în mănăstirile din Piatra-Fântânele și Dragomirești, în ziua de 1 martie 1959, Părintele Dometie Manolache este numit preot duhovnic la Mănăstirea Râmeș și la Parohia Râmeș-Sat. Când a ajuns la această mănăstire, locul era deosebit de aspru, chiliile fiind puține, iar clădirile păraginite. Cele mai mari greutăți le-a avut, însă, în privința aprovizionării cu alimente și medicamente.

În anul 1972, la chemarea Preasfințitului Antonie Plămădeală, părintele Dometie Manolache se înscrie la cursurile de doctorat, la Facultatea de Teologie din București, pe care le va termina cu excelență. Părintele Dometie trece la cele veșnice în data de 6 iulie 1975, la vârsta de 51 de ani, într-o zi de duminică, la numai o lună după terminarea studiilor de doctorat. În cuvântul rostit la înmormantarea duhovnicului de la Râmeș, Preasfințitul Emilian Bîrdaș afirma: „*Teolog distins, părinte duhovnicesc, spirit de jertfelnicie, altruist gospodar de o mare capacitate, și-a dat neconținut silința pentru a îmbogăți, largi și aprofunda, în toate fibrele ființei păstorilor săi, conștiința dăruirii de sine pentru interesele obștei, pildă dându-se, din belșug, ca unul care toată viața a ars pentru ideea dăruirii de sine. Cel mai viu și mai frumos omagiu pe care i-l putem aduce este să-i urmărim îndemnul, dar mai ales pilda vieții sale, după puterile noastre*”. De asemenea, Părintele Dumitru Stăniloae l-a caracterizat pe Sfântul Dometie Manolache drept „*un erou al credinței, un suflet de mare sfințenie și puritate*”.

Consemnări de prof. Octavian OSANU

Oaspete de seamă la Cenaclu

Sterian Vicol

Ședință cu o surpriză plăcută: prezența la Cenaclu, și nu numai în paginile revistei noastre, a reputatului scriitor gălățean, profesor **Sterian Vicol**, secretar executiv al Societății Scriitorilor „C. Negri” Galați, fondator și redactor șef al revistei „Porto-Franco” Galați din anul 2000, președinte al Societății Scriitorilor „C. Negri” din România, cu sediul în Galați; fondator și realizator al festivalurilor naționale „Costache Conachi”, „Grigore Hagiu” și „Hortensia Papadat-Bengescu”. Mare și bun prieten al brăilenilor, l-am cunoscut din perioada în care lucra ca ziarist la Agerpres, unde răspundea de județele Brăila, Galați și Tulcea. Aceste aduceri aminte și altele au fost subiectele unui dialog plăcut într-o seară de noiembrie la Cenaclu. (Vergil MATEI)

**Asociația CASA DE AJUTOR RECIPROC
A PENSIONARILOR
„ANA ASLAN” BRĂILA**
**urează membrilor asociați, brăilenilor,
tuturor cititorilor revistei, un an
mai bun care să aducă liniște și pace;**

*La Mulți Ani,
2026!*

Revista a fost imprimată la PAPER PRINT INVEST S.R.L. Brăila

ISSN 2344-343X, ISSN-L 2344-343X

File din calendarul creștin ortodox pe anul 2026

IANUARIE (31 zile)
ziua 10 ore, noaptea 14 ore

1J (†) Tăierea-împrejur cea după trup a Domnului; †) Sf. Ier. Vasile cel Mare, arhiep. Cezareei Capadociei și mama sa Sf. Emilia (Tedeum - Anul Nou) (Nu se fac nunți)

2 V Înainte-prăznuirea Botezului Domnului; Sf. Ier. Silvestru, ep. Romei; Sf. Cuv. Serafim de Sarov; (Harți. Nu se fac nunți)

3 S Sf. Prooroc Maleahi; Sf. Mc. Gordie (Sămbăta dinaintea Botezului Domnului) (Nu se fac nunți)

4D Soborul Sf. 70 de Apostoli; Sf. Cuv. Teotist din Sicilie; Sf. Cuv. Apolinaria; Sf. Cuv. Nichifor cel Lepros (Nu se fac nunți). Duminica dinaintea Botezului Domnului (Predica Sf. Ioan Botezătorul); Ap. II Timotei IV, 5-8; Ev. Marcu I, 1-8; glas 5, voscr. 8

5 L Sf. Mc. Teopempt și Teonas; Sf. Cuv. Sinclitichia (Ajunul Botezului Domnului) (Post negru. Nu se fac nunți)

6M (†) Botezul Domnului (Boboteaza - Dumnezeiasca Arătare) (Nu se fac nunți)

7M † Soborul Sf. Prooroc Ioan Botezătorul și înaintemergătorul Domnului (Dezlegare la pește. Nu se fac nunți)

8J Sf. Cuv. Gheorghe Hozevitul; Sf. Cuv. Domnica

9 V Sf. Mc. Polieuct; Sf. Ier. Petru, ep. Sevastiei (Post. Nu se fac nunți)

10 S Sf. Ier. Grigorie, ep. Nyssei; †) Sf. Cuv. Antipa de la Calapodești; Sf. Ier. Dometian, ep. Melitenei; (Sămbăta după Botezul Domnului)

11 D † Sf. Cuv. Teodosie, începătorul vieții călugărești de obște din Palestina; Sf. Cuv. Vitalie. Duminica după Botezul Domnului (Începutul propovăduirii Domnului); Ap. Efeseni IV, 7-13; Ev. Matei IV, 12-17

12 L Sf. Mc. Tatiana diaconița și Eutasia

13 M † Sf. Mc. Ermil și Stratonice; Sf. Ier. Iacob, ep. din Nisibe;

14 M Odovania praznicului Botezului Domnului; Sf. Cuv. Mc. din Sinai și Rait; Sf. Nina, luminătoarea Georgiei; (Post. Nu se fac nunți)

15J Sf. Cuv. Pavel Tebeul și Ioan Colibașul

16 V Cinstirea lanțului Sf. Ap. Petru; Sf. Mc. Danact citețul (Post. Nu se fac nunți)

17 S †) Sf. Cuv. Antonie cel Mare; Sf. Cuv. Antonie cel nou de la Veria

18 D † Sf. Ier. Atanasie și Chiril, arhiep. Alexandriei. Duminica a XXIX-a după Rusalii (a celor 10 leproși); Ap. Coloseni I, 12-18; Ev. Luca XVII, 12-19; glas 7, voscr. 10

19 L Sf. Cuv. Macarie cel Mare și Macarie Alexandrinul; Sf. Ier. Marcu, mitr. Efesului; Sf. Mc. Eufrasia

20 M †) Sf. Cuv. Eftimie cel Mare; Sf. Mc. Eusebiu, In, Pin și Rim;

21 M Sf. Cuv. Maxim Mărt.; Sf. Mc. Neofit; Sf. Mc. Agnia din Roma (Post. Nu se fac nunți)

22 J Sf. Ap. Timotei; Sf. Cuv. Mc. Anastasie Persul

23 V Sf. Sfințit Mc. Clement, ep. Ancirei; Sf. Mc. Agatanghel; Sf. Părinți de la Sinodul al VI-lea Ecumenic (Post. Nu se fac nunți)

24 S Sf. Cuv. Xenia din Roma; Sf. Xenia din Sankt Petersburg (Tedeum - Ziua Unirii Principatelor Române)

25 D †) Sf. Ier. Grigorie Teologul, arhiep. Constantinopolului; †) Sf. Ier. Bretonian, ep. Tomisului. Duminica a XXXII-a după Rusalii (a lui Zahau); Ap. I Timotei IV, 9-15; Ev. Luca XIX, 1-10; glas 8, voscr. 11

26 L †) Sf. Ier. Iosif cel Milostiv, mitr. Moldovei; Sf. Cuv. Xenofont, Maria, Arcadie și Ioan

27 M † Aducerea moaștelor Sf. Ier. Ioan Gură de Aur; Sf. Marciana, împ.

28 M Sf. Cuv. Efreim Sirul, Isaac Sirul, Paladie și Iacob Sihastrul (Post. Nu se fac nunți)

29 J Aducerea moaștelor Sf. Sfințit Mc. Ignatie Teoforul; Sf. Mc. Filotei

30 V †) Sf. Trei Ierarhi: Vasile cel Mare, Grigorie Teologul și Ioan Gură de Aur; Sf. Sfințit Mc. Ipolit, ep. Romei (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

31 S Sf. Doctori fără de arginți Chir și Ioan

FEBRUARIE (28 zile)
ziua 11 ore, noaptea 13 ore

1D Înainte-prăznuirea Întâmpinării Domnului; Sf. Mc. Trifon; Sf. Mc. Perpetua și Felicitas (Începutul Triodului) (Nu se fac nunți). Duminica a XXXIII-a după Rusalii (a Vameșului și Fariseului); Ap. II Timotei III, 10-15; Ev. Luca XVIII, 10-14; glas 1, voscr. 1

2L (†) Întâmpinarea Domnului (Stratenia); Evrei VII, 7-17 (Utrenie: Luca II, 25-32) (Nu se fac nunți)

3 M Sf. și Dreptul Simeon, primitorul de Dumnezeu; Sf. Proorociță Ana

4 M Sf. Cuv. Isidor Pelusiotul; Sf. Sfințit Mc. Avramie (Harți)

5J Sf. Mc. Agata și Teodula

6V Sf. Ier. Vucol, ep. Smirnei și Fotie, patr. Constantinopolului; Sf. Cuv. Varsanufie cel Mare și Ioan din Gaza (Harți)

7 S Sf. Ier. Partenie, ep. Lampsacului; Sf. Cuv. Luca din Elada

8D Sf. M. Mc. Teodor Stratilat; Sf. Proroc Zaharia. Duminica a XXXIV-a după Rusalii (a Întoarcerii Fiului Risipitor); Ap. I Corinteni VI, 12-20; Ev. Luca XV, 11-32; glas 2, voscr. 2

9L Odovania Praznicului Întâmpinării Domnului; Sf. Mc. Nichifor

10 M †) Sf. Sfințit Mc. Haralambie; Sf. Mc. Valentina

11 M Sf. Sfințit Mc. Vlasie, ep. Sevastiei; Sf. Teodora, împ. (Post. Nu se fac nunți)

12J Sf. Ier. Meletie, arhiep. Antiohiei celei Mari; Sf. Mc. Hristea

13 V Sf. Cuv. Martinian; Sf. Ap. și Mc. Acvila și soția sa, Priscila; Sf. Ier. Evloghie, patr. Alexandriei (Post. Nu se fac nunți)

14 S Sf. Cuv. Auxentie, Maron și Avraam (Pomenirea morților - Moșii de iarnă)

15D Sf. Ap. Onisim; Sf. Mc. Maior. Duminica înfricoșătoarei Judecăți (a Lăsăturii sec de carne); Ap. I Corinteni VIII, 8-13; IX, 1-2; Ev. Matei XXV, 31-46; glas 3, voscr. 3

16 L Sf. Mc. Pamfil preotul și Valent diaconul; Sf. Ier. Flavian, arhiep. Constantinopolului (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți)

17 M Sf. M. Mc. Teodor Tiron; Sf. Mariamna; Sf. Împ. Marcian și Pulheria (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți)

18 M Sf. Ier. Leon cel Mare, ep. Romei (Zi aliturgică) (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți)

19 J Sf. Ap. Arhip, Filimon și soția sa, Apfia (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți)

20 V Sf. Ier. Leon, ep. Cataniei; Sf. Cuv. Visarion (Zi aliturgică) (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți)

21 S Sf. Cuv. Timotei; Sf. Ier. Eustatie, arhiep. Antiohiei (Sămbăta Sf. Cuvioși) (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți)

22D Aflarea moaștelor Sf. Mc. din Constantinopol (Lăsăturii secului pentru Postul Sfințelor Paști) (Dezlegare la ouă, lactate și pește. Nu se fac nunți). Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (a Lăsăturii sec de brânză); Ap. Romani XIII, 11-14; XIV, 1-4; Ev. Matei VI, 14-21; glas 4, voscr. 4

23 L Sf. Sfințit Mc. Policarp, ep. Smirnei; Sf. Cuv. Gorgonia (Canonul cel Mare, partea I; Începutul Postului Sfințelor Paști) (Zi aliturgică) (Numai seara, pâine și apă. Nu se fac nunți)

24 M † Întâia și a doua aflare a Capului Sf. Ioan, Înaintemergătorul și Botezătorul Domnului (Canonul cel Mare, partea a II-a) (Zi aliturgică) (Numai seara, pâine și apă. Nu se fac nunți)

25 M Sf. Ier. Tarasie, patr. Constantinopolului (Canonul cel Mare, partea a III-a) (Post. Nu se fac nunți)

26 J Sf. Ier. Porfirie, ep. Gaziei; Sf. Mc. Fotini Samarineanca (Canonul cel Mare, partea a IV-a) (Post. Nu se fac nunți)

27 V Sf. Cuv. Mărt. Procopie și Talaleu (Post. Nu se fac nunți)

28 S †) Sf. Cuv. Ioan Casian Romanul și Gherman din Dobrogea; Sf. Cuv. Vasile Mărt. (Sămbăta Sf. Teodor - Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

MARTIE (31 zile)
ziua 12 ore, noaptea 12 ore

1D Sf. Cuv. Mc. Evdochia; Sf. Cuv. Domnina (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți). Duminica I din Post (a Ortodoxiei; Chemarea lui Filip și a lui Natanael); Ap. Evrei XI, 24-26

2 L Sf. Sfințit Mc. Teodot, ep. Chirinei; Sf. Mc. Isihie (Post. Nu se fac nunți)

3 M Sf. Mc. Eutropie, Cleonic și Vasilisc (Post. Nu se fac nunți)

4 M Sf. Cuv. Gherasim de la Iordan; Sf. Mc. Pavel și sora sa, Iuliana (Post. Nu se fac nunți)

5 J Sf. Mc. Conon din Isauria și Conon Grădinarul; Sf. Cuv. Marcu Pustnicul (Post. Nu se fac nunți)

6 V Sf. 42 de Mc. din Amoreea; Aflarea Sfintei Cruci (Post. Nu se fac nunți)

7 S Sf. Sfințiți Mc. Vasilevs, Evghenie, Capiton, Eterie, Agatodor și Elpidie, ep. din Herson; Sf. Sfințit Mc. Efreim, ep. Tomisului (Sămbăta a II-a din Post - Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

8D †) Sf. Pr. Mc. Liviu-Galaction de la Cluj; Sf. Ier. Mărt. Teofilact, ep. Nicomidiei (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți). Duminica a II-a din Post (a Sf. Ier. Grigorie Palama; Vindecarea slăbănogului din Capernaum); Ap. Evrei I, 10-14

9L † Sf. 40 de Mc. din Sevastia (Pomenirea morților - Moșii de primăvară) (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

10 M Sf. Mc. Codrat, Ciprian, Dionisie și cei împreună cu ei (Post. Nu se fac nunți)

11 M Sf. Ier. Sofronie, patr. Ierusalimului (Post. Nu se fac nunți)

12J Sf. Cuv. Teofan Mărt. Sf. Ier. Grigorie Dialogul, ep. Romei; Sf. Cuv. Simeon Noul Teolog (Post. Nu se fac nunți)

13 V Aducerea moaștelor Sf. Ier. Nichifor, patr. Constantinopolului (Post. Nu se fac nunți)

14 S Sf. Cuv. Benedict de Nursia; Sf. Sfințit Mc. Alexandru, pr. din Pidna (Sămbăta a III-a din Post - Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

15D Sf. Mc. Agapie și Plisie, Timolau (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți). Duminica a III-a din Post (a Sf. Cruci; Luarea crucii și urmarea lui Hristos); Ap. Evrei IV, 14-16

16 L Sf. Mc. Sabin Egipteanul; Sf. Cuv. Hristodul din Patmos (Post. Nu se fac nunți)

17 M Sf. Cuv. Alexie, omul lui Dumnezeu (Post. Nu se fac nunți)

18 M Sf. Ier. Chiril, arhiep. Ierusalimului (Post. Nu se fac nunți)

19 J Sf. Mc. Hrisant și Daria, Claudiu și Ilaria; Sf. Mc. Marian diac. (Post. Nu se fac nunți)

20 V Sf. Cuv. Mc. ucii în M. Sf. Sava cel Sfințit (Post. Nu se fac nunți)

21 S Sf. Ier. Iacob Mărt.; Sf. Cuv. Serapion; (Sămbăta a IV-a din Post - Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

22D Sf. Sfințit Mc. Vasile, pr. din Ancira; Sf. Mc. Drosida, fiica împ. Traian (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți). Duminica a IV-a din Post (a Sf. Cuv. Ioan Scărarul; Vindecarea fiului lunatic; Predica de pe munte - Fericitările); Ap. Evrei VI

23 L Sf. Cuv. Mc. Nicon și cei 199 ucenici ai lui (Post. Nu se fac nunți)

24 M Înainte-prăznuirea Bunei Vestiri; Sf. Ier. Artemon, ep. Seleucie (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

25 M (†) Buna Vestire (Blagoveștenia) (Dezlegare la pește. Nu se fac nunți)

26 J Odovania Praznicului Bunei Vestiri; Soborul Sf. Arh. Gavriil; Sf. Mc. Montanus, pr. și soția sa, Maxima; Sf. 26 de Mc. din Goția/Dacia (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

27 V Sf. Mc. Matrona din Tesalonic; Sf. Mc. Filit și Lidia, soția sa, cu cei 4 fii ai lor (Denia Acatistului Bunei Vestiri) (Post. Nu se fac nunți)

28 S Sf. Cuv. Ilarion cel Nou, eg. Pelechitului; Sf. Cuv. Ștefan, făcătorul de minuni (Sămbăta a V-a din Post - Pomenirea morților) (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți)

29D Sf. Sfințiți Mc. Marcu, ep. Aretuselor și Chiril diac.; Sf. Mc. Iona și Varahisie; Sf. Ier. Diadoh, ep. Foticeei; (Dezlegare la ulei și vin. Nu se fac nunți). Duminica a V-a din Post (a Sf. Cuv. Maria Egipteanca; Prevestirea Patimilor; Cererea fiilor lui Zevedeu; Pocăința femeii păcătoase); Ap. Evrei IX, 11-14; Galateni III

30 L Sf. Cuv. Ioan Scărarul; Sf. Cuv. Euvula, mama Sf. Pantelimon (Post. Nu se fac nunți)

31 M Sf. Sfințit Mc. Ipatie, ep. Gangrei; Sf. Mc. Veniamin, diac. (Post. Nu se fac nunți)